

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σ' ΑΓΑΠΩ
ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΕΡΩΤΕΣ
ΣΥΝΤΑΓΗ ΔΙΑ ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΟΝ
ΥΙΟΣ ΧΗΡΑΣ
ΤΟ ΕΥΛΙΝΟ ΠΟΔΙ
Η ΜΝΗΣΤΕΙΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΙ ΓΑΜΟΙ
ΑΝΔΕΑΡΕΤΗ
Η ΚΑΤΑΡΑ
ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ - Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΚΕΡΟΥΑΡ
ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ STECCHETI (ΠΟΙΗΜ)

Σ' ΑΓΑΠΩ
(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ)
(Συνέχεια)

— Κύριε Τρέγκ...
— Μη υποκρίνεσθε τὸν ἡγανακτημένον Γηγνώ-
σκων τὴν ὑπερφημίαν σας, καὶ πόσον ἀξίζει. Ὅσον
ἀδύνατον τὴν εὐγένειαν τοῦ χαρακτήρος σας, τὴν ἰδο-
μένην ἀπὸ μακροῦ χρόνου. Ἡ Γενεβιέβη, ὑπὲρ
ἧς ὑποίκα ἐδόθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὁ χωρισμός,
ἐκτιμᾶται νὰ σᾶς ἀπευθύνῃ διαταγὰς. Ἐν τούτοις,
ἐπιμένει νὰ σᾶς ἀποτείλῃ μίαν καὶ μόνην παρά-
κλησιν. Ἀναχωρήσατε!...
— Καὶ ὁ υἱός μου!...
— Ἡ πρὸς τὸν Ἐρρικέτον στοργή σας ἐπῆλθε
καὶ ἡ ἀγάπη. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, εἰσθε πατὴρ του.
Ἡ Γενεβιέβη δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ νὰ σᾶς τὸν
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ἀποστείλῃ, ἐκεῖ ὅπου θὰ μεταβῇτε. Καὶ πρὸς
πλείονα ἀσφάλειαν, οὐδεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἐμοῦ θὰ τὸν
συνοδεύῃ.
— Εἰμαι πολὺ ἔνοχος ἀπέναντι τῆς Γενεβιέβης,
ἀλλ' ἡ ὑποταγή μου ἔπρεπε νὰ συγκινήσῃ αὐτήν...
Ἐπρεπε νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι δὲν εἰμαι πλέον ὁ αὐτός....
ὅτι ἐπιθύμουν νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ πρὶν ζωὴ μας....
Ὡ! ἴδαν τοῦτο ἦτο δυνατόν!... Μ' ἐτιμώρησε
σκληρῶς.. ὑπῆρξεν ἀνοικτεῖρμων πρὸς ἐμέ.... Εἰσθε
καὶ ὑμεῖς ἐπίσης ἔνοχος, κύριε Τρέγκ. Καθῆκόν
σας ἦτο νὰ ἐπαγρυπνῆτε ἐπ' αὐτῆς, νὰ τῇ δώσητε
νὰ ἐννοήσῃ τὸ ὀρθὸν καὶ λογικόν, νὰ τὴν ἐμποδίσῃ-
τε νὰ προβῇ εἰς τὴν ὑλεθρίαν ἐκείνην πρᾶξιν... ἔπρεπε
νὰ τῇ εἴπητε, ὅτι ὑπεῖκον εἰς στιγμιαίαν ἐξαψιν
παραφρόσύνης, καὶ ὅτι δλόκληρον τὸν μετέπειτα
βίον μου θέλω διέλθει καταταγινόμενος νὰ ἐξαλείψω
τῆς μνήμης της τὰς ἀπιστίας ἐκείνας ἀναμνήσεις.
— Πολὺ ἀργά, κύριε Μοντβριάν!
— Μάλιστα, ἀπήντησε συσφίγγων τὰς πυγμὰς
του, πολὺ ἀργά, δὲν ἔχει οὕτω;... Πολὺ ἀργά,
διότι ἀγαπᾷ τώρα ἄλλον.... Πολὺ ἀργά, διότι τὸν
ἡγάπα ἤδη πρὸ τοῦ χωρισμοῦ μας.... Αἶ.. μὰ
τὴν ἀλήθειαν, νομίζετε ὅτι δὲν τὰ ἐννοῶ; Τυφλὸς
εἰμαι;... Ἠγάπα καὶ ἀγαπᾷ τὸν κ. Τουρζή... καὶ
μετὰ χαρὰς ἐπωφελήθη τοῦ μετὰ τῆς κυρίας δὲ
Σιαντεραιν ἐρωτός μου, ὅπως ἀνακτήσῃ τὴν ἐ-
λευθερίαν της....
— Δυστυχῇ παραφρων! δὲν εἶνε πλέον καιρὸς
νὰ ὑποκρίνησθε τὸν ἀπηλπισμένον. Οὐδεὶς ἐνταῦθα
θὰ σᾶς πιστεύσῃ. Δύνασθε νὰ τύπτητε τὸ στῆθος
σας καὶ νὰ λέγητε, ὅτι ὅλα τὰ κακὰ ταῦτα σᾶς
ἐπῆλθον ἐκ τοῦ σφάλματός σας. Σᾶς ἦτο τόσον
εὐκολον νὰ εἰσθε εὐτυχῆς μετὰ τῆς Γενεβιέβης!..
Δὲν τὸ ἠθελήσατε... Ἡ Γενεβιέβη, ἐλπίζω, θέλει
εὖρε τὴν εὐτυχίαν της ἀλλαχοῦ....
— Εἶνε λοιπὸν διατεθειμένη νὰ ζητήσῃ διαζύ-
γιον;
— Μαλιστα, κατὰ συμβουλήν μου.
— Καὶ ὁ Τουρζὴς θὰ τὴν νυμφευθῇ;
— Μετ' ἐνθουσιασμοῦ!
— Τὸν ἀγαπᾷ;
— Περὶ τούτου οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφιβάλῃ.
Ὑπὸ τοῦς ὄρους τούτους, κύριε Μοντβριάν, ἐννοεῖτε
πόσον ἡ ἐγγὺς ἡμῶν παροισία σας, καὶ ἀγνωρομένη
ἀόμνη παρὰ πάντων, θὰ ἦτο ἀποπός. Θὰ ἦτο δι-
ἐπίσης καὶ ἀνωφελὴς... εἰσθε βίαιος.... τὸ πείσμα
καὶ ἡ νευρική ταρᾶχὴ δύναται νὰ σᾶς παραφέ-
ρωσιν εἰς πράξιν τινὰ ὀργῆς, ἣν οὐδὲν θὰ ἠδύνατο
ΦΥΛΛΟΝ 39

νὰ δικαιολογήσῃ, οὔτε ὁ παρελθὼν ἔρω, ἀφοῦ οὐδέποτε ἠγαπήσατε τὴν Γενεβιέθην, οὔτε ἡ σημερινὴ μετάνοιά σας, ἀφοῦ καὶ ἡ μετάνοια αὐτὴ δὲν μοὶ φαίνεται ὅπως ἀπληλαγμένη συμφέροντος...

Ὁ Μοντβριὰν ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν. Ἔσχεν εἰρωνικὸν μείδιμα καὶ ἀνύψωσε τοὺς ὤμους. Ὁ ἄλλος γέ τις, ὅτι μέλλει νὰ θαυμάσῃ, ἀλλὰ συνεκρατήθη Μόνον μετὰ τινὰς στιγμὰς σιγῆς ἀνέλαβε τὸν λόγον.

— Εἶνε βέβαιον, ὅτι δύνασθε νὰ ἐχῃτε τὴν χειρότεράν ἰδέαν περὶ ἐμοῦ. Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ὑπερασπίσω ἑαυτόν. Εἰσθε ἐν τῷ δικαίῳ σας, ὅταν μοὶ ἀποδίδετε παρόμοια αἰσθήματα. Ἐν τούτοις, εἶμαι ἀνευ πόρων, καὶ δὲν δύναμαι νὰ εὐρῶ θέσιν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Μὲ ὑποχρεόνετε τοιοῦτοτρόπως, ν' ἀναχωρήσω πάραυτα, ἢ μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ ἀναμείνω ἐπὶ τινὰς ἡμέρας;... Ὁ ἄλλος ἀναχωρήσω, σὰς τὸ ὑπόσχομαι.

Ὁ Τρέγκ τὸν παρετήρησε μὲ βλέμμα ὑποπτον. Τὸν ἠρώτησε :

— Πόσον καιρὸν ἐδαπανήσατε διὰ νὰ μάθητε τὸ ἐπαγγελμά σας;

— Τρία ἔτη.

— Διατὶ εἴνατε ὑελουργὸς καὶ ὄχι ἄλλο τι;

— Ἐπειδὴ ἤξευρα, ὅτι ἡ Γενεβιέθη κέκμηται τὸ ἐργοστάσιον τοῦ Κλερμαρέ.

— Ὅποιος ἦτο ἐκτοτε ὁ σκοπὸς σας;

Ὁ Ρουδεβεργ δὲν ἀπήντησεν. Ἦτο ὠχρὸς, καὶ ἰτῆρει τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ χαμηλωμένους.

— Κύριε Μοντβριὰν, ἔχετε πολυαριθμοὺς φίλους, λαμπρὰς σχέσεις... Ὁ βίος τὸν ὁποῖον διάγετε εἶνε δυστυχὴς δι' ὑμᾶς, συνθησιζόμενος εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ εἰς τὸν δαπανηρὸν βίον... Διατὶ δὲν ἀπειθεσθε εἰς τοὺς φίλους σας;... Τὸ σκάνδαλον τῆς δίκης ἐλησμονήθη; θὰ ἤρχοντο εἰς βοήθειάν σας...

Ὁ Ρουδεβεργ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Δὲν θέλω, εἶπεν...

— Διατὶ;... ἔξ ὑπερηφανείας;... Δὲν σὰς κατηγορῶ διὰ τοῦτο, μεθ' ὅλα ταῦτα.

— Ὅχι, δὲν ὑφίσταται οὐδεμία ὑπερηφάνεια... Ἡθέλησα ἀπλουστάτα νὰ πλησιάσω τὴν Γενεβιέθην, ἐπειδὴ δὲν ἠδυνάμην πλέον νὰ ζῶ χωρὶς νὰ τὴν βλέπω!

— Ἀ! ἦ! εἰς ἐμὲ διηγείσθε τὰς μωρολογίας ταύτας;...

Ὁ Ρουδεβεργ δὲν ἀνύψω τοὺς ὀφθαλμοὺς του. Τὰ χεῖλη του ἤρξαντο νὰ τρέμωσιν ὀλίγον.

— Ἔχετε δικαίον νὰ μὴ με πιστεύετε, καὶ ἐν τούτοις, εἶπον τὴν ἀλήθειαν. Καὶ δύναμαι νὰ σὰς πείσω περὶ τούτου διὰ μιᾶς λέξεως, κύριε Τρέγκ.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, εἶμαι ἔτοιμος νὰ σὰς ἀκούσω πείσάτέ με...

— Πρὸ μικροῦ μοὶ ἐρρίψατε μίαν ὕβριν κατὰ πρόσωπον δὲν ἀπήντησα εἰς αὐτήν, διότι δὲν ἤθελον τίποτε νὰ σὰς εἶπω, καὶ νὰ διατηρήσω τὸ μυστικὸν μου. Μὲ κατεκρίνατε, κύριε Τρέγκ, ὅτι ἔχω τοὺς ὀφθαλμοὺς μου ἐπὶ τὴν περιουσίαν ὑμῶν, ὅπως ἀπαλλαγῶ τῆς ἐνδείας...

— Καὶ δὲν ἀνακαλῶ ὅσα εἶπον, διέκοψεν ἀποτόμως ὁ γέρον.

— Ἀπατάσθε, κύριε Τρέγκ, διότι ὁ θεὸς ὁ στρατηγὸς Βιλλεπαρέλ, ἀπέθανε... καὶ ἔχω τὴν σόδημά ἐτήσιον διακοσίων χιλιάδων φράγκων.

— Ἀπέθανε πρὸ πολλοῦ;

— Ὀλίγας ἐβδομάδας μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου εἰς τὴν Ἀμερικήν.

Ὁ Τρέγκ, συγκινημένος εἰσέγα.

— Δὲν ἔχω λοιπὸν κανέν συμφέρον νὰ ἐπιδιώκω τὴν περιουσίαν σας, κύριε, ἐξηκολούθησεν ὁ κτωρ μετὰ θλιβεροῦ μείδιματος. Σὰς συγχωρῶ τούτοις, καὶ σὰς δικαιολογῶ...

— Διατὶ, ἀφοῦ εἰσθε πλούσιος εἴνατε ἐγὼ...

— Εἶχον ἄλλο μέσον διὰ νὰ τὴν ἴδω, διὰ νὰ καπνεύσω τὸν αὐτὸν ἀέρα μετ' αὐτῆς, χωρὶς διαγεῖρω τὰς ὑπονοίας τῆς, χωρὶς νὰ τὴν φοβῶ...

— Καὶ εἰσθε ἀπὸ τριῶν ἐτῶν ὑελουργός;

— Ἀπὸ τριῶν ἐτῶν, κύριε Τρέγκ... Τούτο ἀναγκάζει νὰ κάμνω οἰκονομίαν, δὲν εἶνε ἀλλήως ἀνυψοῦμαι ἐν τῇ ἐκτιμῇ σας;

— Ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐπράξατε τίποτε τοιοῦτο, παρὰ νὰ σπαταλήσχητε τὴν προίκα τῆς μητρὸς μου, ὠργιζομένη μὲν καθ' ὑμῶν, ἀλλ' οὐδέποτε κατὰ τὴν ἐχθρόν σας... Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον... ὁμιλήσωμεν ἐλευθέρως, ὁποῖον εἶνε τὸ συμφέρον ὅλων τούτων;

— Δὲν τὸ μαντεύετε;

— Ἐρωτεύεσθε ἐκ νέου τὴν γυναῖκά σας... (ἐκκολουθεῖ)

ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Εἶχε παρέλθει ἔτος, ἀφ' οὗτο διακόψας γλῶσσά του τὴν θάλασσαν εἰδύλλιον, ἡρώδη καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν ἀκτίνων τοῦ τεραστίου τροχοῦ τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Εἶχε παρέλθει ἔτος, καὶ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ μακρὸν χρονικὸν διάστημα, οὐδ' ἅπαξ εὐρέθη μόνος ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Καὶ ὅταν αἰφνης τὴν ἐπανεῖδε ἐπὶ τὴν γόησσαν, τὴν μαλακὴν κυλιομένην, — οὐκ ἔμελλεν νῆν ἢν διαβλέποιεν ἡμεῖς συγκεχυμένους εἰς τὴν ἀκτὰς τῶν θαλασσίων λουτρῶν, μέσῳ μυρίων καλῶν καὶ μυρίων ἐνδυμασιῶν, μὲ τόσας γυναῖκες καλλονὰς καὶ τόσα σκάνδαλα, τόσας θηλαστικὰς τούτους χαιρετισμούς — ἀλλὰ τὴν θάλασσαν τὴν ῥήμων ἀκτῶν, τὴν συναρπάζουσαν σε ὁλόκληρον, ἀπορροφῶσαν πᾶσαν σου σκέψιν καὶ καταπνέουσαν πᾶσαν βιωτικὴν μέριμναν, τὴν μόνην τότε περὶ σὲ ἀρχον, ἥτις σε καταποντίζει ἐν τῇ παλλομένη ἀμνησεί τοῦ συνδεομένου μετ' αὐτῆς παρελθόντος καὶ σὲ πληροὶ καὶ δι' αὐτῶν ἔτι τῶν ἄλλων αὐτῇ δονησάντων σε συναισθημάτων. — ὅταν τὴν θάλασσαν ταύτην, τὴν εὐμενῇ ποτε λικνισμένην τοῦ ἔρωτός του — ἀπαλοκύναν, πλατύναν, ἀπὸ τὸν — ὡς ἄγριον θηρίον, ὡς ἑρμητικὴν καταιγίδα, γέβρητι ἐντὸς του, πόθος μέγας, ὀξύς, ἀσπιδόεντος « ἄχ! » ἐνδόμυχον, ἄφωνον, πλήρες ἀναμνήσεων τρυφερότητος ὑπερεκχειλιζούσης!... Ἐκστὴ παρὰ

ῥιον ἀσθέσπου φλογὸς· ἔχει εὐλαδῶ; ἀνημμένον; πρὸ
 τῆς μόνης κατρευσμένης εἰκόνας; !... ὦ, εἶνε τρομε-
 ρὸν πρᾶγμα ἡ ζωὴ !... Πῶς θάπτει τὰ πάντα ἐν τῇ
 λήθῃ, τὰς ἀγιωτέρας, τὰς προσφιλεστέρας ἀναμνή-
 σεις, τὰ ἱερότερα, τὰ βαθύτερα, τὰ τρυφερώτερα
 αἰσιθήματα !... »

✱ ✱ ✱

— «Πόσον ἦτο χαρίεσσα... καὶ εἰς τὸ μειδιάρμα ἐκεῖνο
πόση πονηρία ἀλλὰ καὶ πόση ἀγάπη!... — Μόνον
εἰς σέ, εἰς κανένα ἄλλον! κύταζε! ἴδαις τὰς ἄλ-
λας τὰς φυλάττω δι' ἐμέ!... » Καὶ ἐθλίβε διὰ τοῦ
κλάου, τὸ ὅποιον ἐκράτει ἀνὰ χεῖρας — φορὸν μικρὸν
σκοῦρον — τὴν ἐπὶ τοῦ στήθους του πολυχρόμων κον-
κάρδαν, τὴν ὅποιαν τῷ εἶχε δώσει ἐκεῖνη, — ἡ θεό-
της· μῖς καὶ μόνης ἐσπέρας — κατὰ τὸν ἐγκυκλιον...

Καλημέρα!... και χάνεται εις τὴν εἰσόδον τῆς κατοικίας του καὶ ἀνέρχεται ἀνὰ τέσσαρας τὰς βαθμίδας, ἐλαφρὸς, παιδρότατος, εὐτυχὴς!... Εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιόν του... Πλησιάζει εἰς τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον... Πέραν ἐκεῖ, μακρὰν, πολὺ μακρὰν, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὀρίζοντος, μία μόλις διαφανομένη κυανότης, ἐπιμυχες μικρὸν κάτοπτρον, μόλις ὑποφέγγον... ἡ θάλασσα!... Τῇ ρίπτει βλέμμα ἑρασιτέχνου. — Τί εὐμορφη... καὶ «μωρρρρρρρρ ἰαμένει κρῦο, πᾶνε νὰ κοιμηθούμε. ..»

*Ω εἶνε ὡραῖον πρᾶγμα ἡ ζωὴ!...

Πέραν μακρὰν, ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα, εἰς πύλιν ἀλ-
λην, πρὸ τῆς θαλάσσης, ἡ πάλαι ἡρώς τοῦ θαλασ-
σίου εἰδυλλίου, ἐγείρεται, νοητικῆς ἐτι ἐκ τοῦ ὕπνου,
μὲ πλῆρη τὴν κεφαλὴν δυνάως συρομένων σκέψεων....
ὅλων θῶμα; διὰ τὸν αἰωνίως ἀπὸ τῆς γῆς καὶ μόνον
ἔγχαπηθέντα.

”Ὡ εἶνε ὥραϊον πρᾶγμα ἡ ζωὴ! Καὶ ὅταν οἱ δύο οὗτοι, μετὰ πολλοῦς τοιοῦτους ὕπνους καὶ πολλὰς παρρημοίας ἐξεγέρσεις, εὐρεθῶσι πάλιν ἔναντι ἀλλήλων, ἐκεῖ πέραν, παρὰ τῇ κυανῇ θωπείᾳ τῆς θη-

«Ω! τί τρομερόν πράγμα ἡ ζωὴ! Τοιοῦτος ἔρως, τοιαῦτα ἀναμνήσεις θεταμμένα, νεκραί, ἄνευ μιᾶς πνοῆς, ἄνευ μιᾶς κἀν αναλαμπῆς, ὑπὸ τὸν ἴσοπεδοντα τὰ πάντα καθημερινὸν βίον, ὑπὸ τὴν ὀδυνηρὰν φροντίδα τῆς συντηρήσεως, ὑπὸ τὸν χρόνον καὶ τὴν συνήθειαν, ὑπὸ τὴν σπουδὴν καὶ τὰς ἐπισκέψεις καὶ τοὺς χοροὺς, ὑπὸ τὰ τόσα τίποτε τῆς ζωῆς καὶ τὰς ἐντυπώσεις τῆς στιγμῆς... ὑπὸ τὸ φίλημα τῆς τυχοῦσης... καὶ ἔτι πλέον, ὑπὸ τὸν καπνόνονός σιγάρου!... «Ω, νὰ τὴν ἐπανεβλίπετε τώρα ἐκείνην, δι' ἧς καὶ μόνης ἡδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ὑπῆρχε καὶ ἐν ἐαυτῷ ὁ θεῖος σπινθὴρ, τί τὸ μέγα, τὸ ἀγνόν, τὸ ἰσχυρόν ἐκείνο τὸ τί, δι' οὗ κατασκευάζονται οἱ καλλιτέχναι, οἱ ποιηταί, οἱ ἥρωες! Νὰ τὴν ἐπανεβλίπετε ἐκείνην, ἐν ᾗ ἐλάτρευσε τὴν τελείαν χάριν, τὴν τελείαν ἀφέλειαν, τὴν τελείαν ἀγνότητα, πρὸ τῆς ὁποίας ἡδύνατο νὰ μείνῃ ἐν ἐκστάσει γονυπέτης, ἐπὶ ἔτη, ἐπὶ αἰῶνας, καὶ ἥτις ἐν τούτοις, μεθ' ὅλης αὐτῆς τῆς παιδικῆς ἀφελείας, μεθ' ὅλης τῆς ἀπλῆς αὐτῆς αἰγλῆς, πίπτουσα ἐν τῇ ἀγκάλῃ του, ὡς οὐδεμία ἄλλη, διῆγειρεν ὁρμὰς ἀκατανίκητους, φλογεράς, ἀσβέστους!... «Ω νὰ τὴν ἐπανεβλίπετε τὴν κατακτητήριαν τῆς καρδίας καὶ τοῦ πνεύματος; καὶ τῶν αἰσθήσεων, ἐκείνην, ἥτις ἔκκαμε νὰ κολλᾷ τὸ αἷμα του, νὰ ζῇ ὁ μυσλὸς τῶν ὀστέων του, καὶ ἥτις ἐν τούτοις ἐξήγγινε τὴν ψυχὴν του, τὴν παῖδα ἐκείνην καὶ γυναῖκα, τὴν δρόσον καὶ κάμινον!... «Ω νὰ τὴν ἐπανεβλίπετε τώρα, τὴν νεκρὰ καὶ χαρίεσσαν, νὰ ᾄσθάντο ἐαυτὸν πλησίον της, καὶ νὰ μὴ ἐκράτει παρὰ τὸν μικρὸν δάκτυλόν της, διὰ ποίας ἀφοσιώσεως καὶ ποίων θυσιῶν θὰ διετράνου τὸν ἔρωτά του, διὰ ποίας θέρμης καὶ μαγνητικῆς ἀτμοσφαιρῆς ἔρωτος καὶ ἐπιθυμίας φιλήματος; θὰ τὴν περιεκύλυπε, τὴν αἰωνίαν ἀγαπομένην, τὴν μόνην λατρευτὴν, τὴν μόνην ποθητὴν, καὶ ἀμειώτως λαχταρίζουμένην!... Τὴν γλυκεῖαν, τὴν τρυφερὰν. τὴν μελανόρθαλμον, ἥτις τίς οἶδεν ἐν τῇ ἀγνῇ αὐτῆς καρδίᾳ, ποῖον θυμίαμα καίει πρὸ τῆς μνήμης τοῦ μόνου ἀγαπηθέντος, τίς οἶδεν ἐν τῇ πιστῇ αὐτῆς μνήμῃ ποῖον κα-

λάσσης, ἥ καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ εἶνε ἐλεύθεροι ἢ καὶ δὲν εἶνε πλέον, θ' ἀγαπηθῶσι πάλιν, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐννοήσωσι πῶς ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον εἶχε παύσει ἡ ἀμοιβαία συμπάθεια· τί λέγω! πεπεισμένοι ὅτι καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα ἡγαπῶντο λεληθότως. Καὶ μὴ κατορθοῦντες νὰ παραδεχθῶσιν ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ ζήσωσι τοῦ λοιποῦ κεχωρισμένοι, θὰ κατασιγᾶσιν τὰς ἐλαφρὰς τύψεις τῆς συνειδήσεως, τοῦ οἰκτροῦ τούτου σημερινοῦ ἀνεμοδείκτου, στρεφόμενου πάντοτε πρὸς τὸν πνέοντα ἀνεμόν, καὶ θὰ πέσωσιν εἰς τὴν ἀγκάλην οὗ εἰς τοῦ ἄλλου, μετὰ περιβαλλούσης καὶ αἰετὸς νεαζούσης θερμότητος, καὶ θὰ ἐπανεύρωσι τὴν δρόσον τῶν πρώτων συγκινήσεων, τοὺς πρώτους ὕμνους, τὰ πρώτα παρὰ τὴν ἔκτασιν τῆς θαλάσσης φιλήματα, καὶ ὅπερ περιεργότερον! θὰ ᾄδωσιν εἰς ὅλα ταῦτα εὐχριστίζονται καὶ πρὸς τὸν ἑαυτὸν των καὶ πρὸς ἀλλήλους!...

«ὦ εἶνε ὥραϊον πρᾶγμα ἡ ζωὴ!...

«Ἐρρε νοσηρὰ χίμαιρα, ἐν ἧ ὅλοι ἀπατῶμεν ὅλους καὶ πρώτιστα τὸν ἴδιον ἑαυτὸν....

DARAMOT

ΣΥΝΤΑΓΗ ΔΙΑ ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΟΝ

(Παράφρασις)

Γνωρίζω κυρίαν τινὰ, ἥς ἡ μανία εἶνε νὰ καμνῇ συνοικίσιαν. Λέγω μανία, διότι ἀναλαμβάνει ὅλας τὰς δυσχερείας τῶν τοιοῦτου εἶδους ὑποθέσεων ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου συμφέροντος, ἀφοῦ δὲν ἔχει τὴν παραμικρὰν ἀπαίτησιν, οὔτε ἐπὶ τῆς προικὸς, οὔτε ἐπὶ τῶν γαμηλίων γευμάτων. Διὰ νὰ ἀκούῃ λοιπὸν (καὶ τοῦτο θὰ συμβαίνει συχνότερον), τὰ παρὰ πονα καὶ τοὺς θρήνους ἐκείνων οὐς συνεζεύξε, κινεῖ πάντα λίθον πρὸς διαίωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους; Μυστήριον.

Τῇ ἀληθείᾳ, ὑπάρχουσιν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἐγκεφαλικά νοσήματα, ὧν ἡ ὑπαρξὶς διέφυγε μέχρι τοῦδε τὴν ὕψην τῶν φρενολόγων.

Εὐρίσκεται ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος κυρία ἐφωδιασμένη μετὰ ἱκανὸν ἀριθμὸν δεσποινίδων ὠρίμου ἡλικίας, ἀξιεράστων, πνευματωδῶν, καὶ σπανιότατα ἡ μάλλον οὐδέποτε πλουσιῶν, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον, ὅτι αἱ τελευταῖαι οὐδένα ἐπιφορτίζουσι πρὸς εὐρεσιν συζύγου· τὸν εὐρίσκουν μόναι· ἀλλ' ἐὼν ἡ τύχη ἐφάνη δυσμενὴς καὶ πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἰς τὰς ἀξιεράστους δεσποινίδας, ἃς προσφέρει ἡ κυρία Β, ἀφ' ἐτέρου ὁμοῦ ἐρριψε βροχὴν εἰς αὐτάς τὴν σιμνότητα, τὴν πρὸς τὰ οἰκισκὰ ἔργα προσήλωσιν κτλ. ἐν ἄλλοις λόγοις ὅλα τὰ προσόντα ἔτινα κατὰ τοὺς Εὐαγγελιστὰς ὀφείλει νὰ ἔχῃ μία σύζυγος χριστιανή.

Ἀλλὰ δυστυχῶς, τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ Πρώτου αὐτοκράτορος Φρειδερίκου τοῦ μεγάλου, ἐρωτηθέντος τί χρειάζεται διὰ νὰ κηρύξῃ πόλεμον, καὶ ἀπαντήσαντος «Χρήματα, χρήματα, χρήματα» οὐδαμῶς ἐφαρμόζεται κάλλιον, ἢ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο· εἶνε τὸ

φάσμα τῶν πτωχῶν δεσποινίδων, αἱ τρεῖς αὐταὶ μαγευτικαὶ δι' ὀλίγας λέξεις, καὶ πῶς ὄχι, ἀφοῦ εὐγένειά, ἔρω, σύζυγος διακεκριμένος, καὶ ἐν γένει πᾶσα ἡ χριστιανικὴ δυνάμις τοῦ κόσμου τοῦτου ἀπὸ ἀρχαϊστῶν χρόνων ἐξορίζεται ἀπὸ τὸ χρῆμα.

Ἄλλ' ἐπανελέθμεν εἰς τὴν κ Β. Εἰς πᾶσαν συνάντησιν εἶνε ἀδύνατον πρὸ τίνος χρόνου, ἀφοῦ μετὰ καλημερίσῃ νὰ, μὴ μοὶ εἴπῃ τὸ στερεότυπον:

— Πότε λοιπὸν θὰ μοῦ εὐρῇς σύζυγον διὰ τὴν μικρὰν μου Οὐρανίαν; εἶνε τόσον καλὴ κόρη· γλυκεῖα, ἀγαπητὴ... πάντοτε εὐδιάθετος, ἀκακὴ σὺν ἀρνάκι, γελαστὴ, ἀκόμη καὶ ὅταν τῆς πονεῖ τὸ δόντι. Πόσον θὰ εἶνε εὐτυχὴς ἐκεῖνος ποῦ θὰ τὴν πάρῃ.

— Ἐχὲι προῖκα;

— Φεῦ! ὄχι· ἂν εἶχε πρὸ δέκα ἐτῶν θὰ ἦτο νυμφευμένη.

— Πρὸ δέκα ἐτῶν; τί ἡλικία λοιπὸν ἔχει ἡ μικρή σου;

— Εἴκοσι ἐπτά ἕως εἴκοσι ὀκτὼ, παραπάνω ὄχι! ἀλλὰ τί τὰ θέλεις τὰ χρόνια; εἶνε ἡ ἀθωότης αὐτῇ! ὡς πρὸς τοῦτο μένω ἐγρηγῆτρια.

— Θὰ εἶνε ἀσχημὸς βέβαια.

— Ἄ μπᾶ! δὲν εἶνε μὲν ὥραϊα, ἀφ' οὗτου μάλιστα προσβληθεῖσα ἐξ εὐλογίας, ἔλασε τὸ ἓνα μάτι καὶ τῆς ἔμεινε τὸ ἄλλο ποῦ κλαίει πάντοτε, ἀλλ' αὐτὸ δὲν διακρίνεται ὅταν γελᾷ. Σὰς βεβαιῶ, ὅτι δὲν εἶνε διόλου ἀσχημὸς, δὲν ἐμπνέει διόλου ἀποστροφὴν ἀπ' ἐναντίας μειδιᾷ, χαριέστατα.

— Μειδιᾷ αἰωνίως, δὲν θὰ γελᾷ διὰ νὰ μὴ φαίνωνται τὰ οὖλα καὶ οἱ ὀδόντες. Κύριος οἶδε τί δόντια ἀγριοχοίρου θὰ ἔχῃ.

— Παρεξηγεῖτε τὰ πράγματα, φίλε τὰ δόντια τῆς εἶνε ὀλίγον μεγάλα, ὀλίγον κίτρινα, ἀλλὰ ὅλα γερά.

— Ἄς εἶνε ἐπὶ τέλους, εἶνε εὐρωστος ἢ ἰσχνή.

— Συμφωνῶ ὅτι δὲν εἶνε παχεῖα, καὶ τὰ γονατὰ τῆς τρικλίζουν μάλιστα ὅταν περπατῇ· ἀλλ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν τὴν ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ εἶνε μία λαμπρὰ κόρη. πολὺ ἐργατικὴ, πολὺ οἰκονόμος ἥτις γνωρίζει ἄριστα νὰ κρατήσῃ νοικοκυρεῖο.

— Δὲν ἤξεύρω ἂν γνωρίζῃ αὐτὰ, ἀλλὰ τὸν σύζυγόν τῆς βέβαια δὲν θὰ τὸν κρατήσῃ πολὺν καιρόν. Τὰ γονατὰ τῆς δὲν θὰ τὴν ἐμποδίζουν νὰ ἐξαφρίξῃ τὴ σούπα, ἀλλὰ κατασκευὴ αἰσθημάτων μοὶ φαίνεται ἀδύνατος.

— Θεέ μου! πόσον εἶσθε ἀπειροὺς τοῦ κόσμου φίλε μου! ἀπὸ ποῦ λοιπὸν βγήκατε; μήπως νυμφεύεται κανεὶς πάντοτε μετὰ αἰσθημάτων;

— Δὲν γνωρίζω· ἀλλ' ἐὰν δὲν νυμφευθῇ διὰ τὸν ἔρωτα, θὰ νυμφευθῇ ἐξάπαντος διὰ τὰ χρήματα.

— Διόλου! νυμφεύεται κανεὶς διὰ νὰ μὴ εἶνε μόνος.. διὰ νὰ ἔχῃ σύντροπον... διὰ νὰ νυμφευθῇ ἐπὶ τέλους!

Ἡ κυρία Β, ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν· ἀλλ' ἐγὼ ἐκ τῆς περιγραφῆς τῶν προτερημάτων δὲν τὸ θεώρουν εὐκόλως νὰ εὐρὴ σύμβιον ἢ μικρὰ τῆς Οὐρανίας, αἱ ἐκτὸς τούτου, εἶχον σχεδὸν λησμονήσει τὰ λεχθέντα, ὅτε μίαν ἡμέραν ἡ τύχη, ἔφερον εἰς τὸ δωμάτιόν μου ἓνα ἐκ τῶν φίλων μου, νὰ μοῦ εἴπῃ:

— Εἶνε ἕνας γνωστός μου, ὅστις θέλει νὰ νυμ-

φουθῇ· γνωρίζεις καμμίαν νά τοῦ προσφέρωμεν;
Ἐγέλασα ἐνθυμούμενος τήνμικράν προστατευομένην τῆς κυρίας Β, καί ἀπεκρίθην.

— Ἡξεύρω μίαν, ἀλλά δὲν πιστεύω νά τοῦ ἀρέσῃ.

— Ἀ! ἐσο βέβαιος ὅτι δὲν θά εἶνε διόλου δύσκολος εἰς τὴν ἐκλογὴν· ἐάν ἡ νέα αὐτὴ ἔχει κἀποιαν μικράν προίκα, διότι αὐτὸς εἶνε ἀπένταρος, ζῇ ἐκ τῆς θέσεώς του.

— Προίκα εἶπες· νομίζω ὅτι ἔχει ἕνα σπητάκι πέντε ἐξ χιλιάδων ἀξίας εἰς τὰ Πυθαράδικα.

— Σπῆτι; λαμπρὰ· εἶνε κλητὴρ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἔχει ἑκατὸ φράγκα τὸ μῆνα, καὶ τὸ σπουδιότερον καὶ ἐν μικρὸν καπνοπωλεῖον δὲν ξέρω σὲ ποῖο δρόμο, τὸ ὁποῖον τοῦ ἀποφέρει καθὼς λέγει, ἀλλὰ ἑκατὸ τὸ μῆνα· θέλει γυναίκα διὰ τὸ σπῆτι του καὶ νά τὸν ἀναπληρῶν τὴν ἡμέραν εἰς τὸ καπνοπωλεῖον ὅταν εἶνε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

— Ποίος ἡλικίας εἶνε ὁ ἀνθρωπὸς σου;

— Τριάντα ἕξ, τριάντα ἑκ-ὡ χρόνων.

— Διὰβολε! εἰς τὴν ἀκμὴν του!

— Ἐμπρὸς πᾶμε στὴ νύφη φίλτατε, διότι ὁ φίλος μου βιάζεται τρομερά.

— Νά σοῦ πῶ, ἐγὼ δὲν τὴν γνωρίζω, πλὴν ὡς ἡκουσα, τὸ μοῦτρο τῆς δὲν ἀξίζει μὴ πεντάρχα· ἀδιάφορον, θά σὲ ὀδηγήσω εἰς τὸ σπῆτι μιᾶς κυρίας φίλης τῆς, ἥτις φροντίζει δι' αὐτὴν καὶ ἐκεῖ τὰ συμφωνεῖτε, διότι ἐγὼ σὲ εἰδοποιῶ ὅτι δὲν ἀναμιγνύομαι διόλου εἰς συνοικέσια.

Ὁ Ἰωάννης (οὕτως ἐκαλεῖτο) μὲ παρεκάλεισεν ἐπιμένοντας νά τὸν ὀδηγήσω εἰς τῆς κυρίας Β. Σημειωτέον, ὅτι τρελλαίνεται καὶ αὐτὸς διὰ συνοικέσια, δι' ἀνύπντον ὅμως λόγον· εἶνε εἰς ἄκρην γαστρομαργος.

Τὴν ὠδήγησα. Ἡ κυρία Β μαθούσα τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς μας, ἔβαλε καυχήν χάρις. Συνωμίλει μὲ τὸν Ἰωάννην ὡς νά ἦσαν γνῶρμοι πρὸ ἐκκοσμετίας.

Ὁ φίλος σου εἶνε ὥρατος;

— Ὁχι.

— Λαμπρὰ.

— Καὶ ἡ νέα;

— Ἐτσι κι' ἔτσι.

— Ἐννοῶ κάλλιστα.

— Ἀλλ' ἐργατικὴ, γλυκεῖα, εὐχαρις, οἰκονόμος, κοσμία.

— Ἀρκεῖ, παράδες τίποτε;

— Τὰ προικιά της καὶ ἕνα σπητάκι. Ὁ φίλος καὶ ἔχει θέσιν;

— Ἐκατὸ φράγκα τὸ μῆνα, καὶ ἄλλα τόσα ἀπὸ τὸ καπνοπωλεῖον του.

— Καλλιστά.

— Ἡ ἡλικία τῆς νέας;

— Χοῦμ! ἡλικία... ἔχει τὴν πρέπουσαν.

— Ἐξαισία· ὁ φίλος μου δὲν θέλει νά κάμῃ παιδιά.

— Ἀς μείνῃ ἡσυχος· ἡ Οὐρανία δὲν ἔχει τέτοιο σκοπὸ.

— Τότε ἐπλάσθησαν ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον.

— Πρέπει νά ἀποφασίσωμεν rendez-vous τὸ παρὸν νά δῇ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Θέλεις μεθύριον;

— Ἐστῶ, ποῦ;

— Στὸ Ἄντρον τῶν Νυμφῶν διὰ τὸν καλὸν οἶκόν· στοῦ Κωστάκη, ξέρις.

— Εὐχαρίστως, δὲν εἶνε παρὰ ἐξήκοντα λεπτά ἡ εἰσόδος· θά διασκεδάσωμεν συνάμα σὰς ὑπόσχομαι ἐκ μέρους τοῦ φίλου μου ὅτι θά ἤμεθα ἐκεῖ.

— Θά φορῶ μπλέ μπονέ... Ἐκτὸς τούτου, ὁ κύριος θά εἶνε μαζί μας.

— Σύμφωναι.

Ἡμῖν ἐγὼ, ὁ κύριος δὲν ὑπέδειξεν ἡ κυρία Β, ὡς ὀδηγὸν εἰς τὴν συνέντευξιν· καιρὸς νά ὀπισθοχωρήσω δὲν ἦτο· ἐκτὸς τούτου, περιέργος νά ἰδῶ τὸ ἀποθησόμενον, ἑστερξα ἀμέσως, μὴ θεωρῶν ὑπὸ αἰσίου· οἰωνοῦς, τὸ πρῶτον συνοικέσιον εἰς ὃ ἐμελλον νά παρευρεθῶ.

III

Τὴν ὑποδειχθεῖσαν ἡμέραν, μίαν ὥραν πρὸ τῆς ὀρισμένης διὰ τὴν συνέντευξιν, εὐρίσκομαι εἰς τὸν οἶκον τῆς κυρίας Β περιέργος νά γνωρίσω τὴν μικράν Οὐρανίαν. Τὸ πᾶν ἦτο εἰς ἀναστάτωσιν. Τίγνιτ' ἄνθη, κομψὰ ἐκ μεταξὺς ρινόμικτρα ἀρκετὰ ζεύγη χειροκτιῶν, ἦσαν ἐρριμένα ἐπὶ τινος ἀνακλιντροῦ, ἡ δὲ ὑπὲρ ῥα ἐμφανίζετο ἀνά πᾶν λεπτὸν κρατούσα πάντοτε κἄτι τι ἐν τῷ μεταξύ ἀνεφάνη ἡ κυρία Β.

— Τί τρᾷχει λοιπὸν; τὴν ἐρωτῶ μῆπως ἀπεφάσας νά κάμῃς ἐκθεσιν εἰδὼν καλλωπισμοῦ;

— Πῶς δὲν ἐμάντευσε ἀκόμη; εἶνε διὰ τὸν στολισμὸν τῆς Οὐρανίας μας, ἐδῶ θά χρειασθῇ νά βάλωμεν τὸ τελευταῖον χέρι, διότι ἡ κόρη δὲν ἔχει διόλου γούστο, δὲν εἶνε καθόλου φιλαρεσκος καὶ στοιχηματίζω, ὅτι θά εἶνε ἐνδεδυμένη ὡς ἐπαρχιώτις ἐπ' αἰνῶς θά εἶνε ἀνάγκη νά ἐπιδιορθώσω τὸν στολισμὸν τῆς.

— Δυσκοῦμαι τότε διότι ἤλθον ἐνωρίς.

— Καλὲ μέινετε ἐκεῖ ποῦ εἰσθε, μοὶ ἀπαντᾷ γελῶσα· τὸ φουστάνι βέβαια δὲν θά χρειασθῇ νά τῆς τὸ ἀλλάξω, διότι ἐξ ἀπαντος θά ἔῃ φορέσει τὸ ὠρικότερον· ἐπειτα, ἔχω ποιοίθηναι εἰς τὴν τιμιότητά σας· καμμίαν ἀξίωσιν ἐπὶ τῆς νέας ἀφοῦ δὲν ἔχετε.

— Ὁχι ὄχι, ἀνέκραξα· μέινετε ἡτυχος περὶ τούτου.

— Βλέπετε λοιπὸν, ὅτι ἡμπορεῖτε νά μέινετε μάλιστα θά λάβῃ ὀλίγον θάρρος ἡ πτωχὴ νέα.

— Καὶ τί ἀπάντησεν εἰς τὰς προτάσεις σας;

— Κατεμαγευθὴν!... δὲν ἐκλείσε μᾶτι ἀπὸ προχθὲς... δὲν ἔφαγε, δὲν ἤξευρε τί λέγει, ἐπὶ τέλους πακεῖ νά χάσῃ τὸ κεφάλι τῆς.

— Τὸ καυμένο τὸ κορίτσι· ὕστερον ἀπὸ τόσας ἀνησυχίας, μῆπως χάνει τὰ θελγντρά της ἀπόψε; δὲν θά εἶνε καλῆτερον νά ἀναβάλωμεν τὴν συνέντευξιν, εἰ τί λέγετε;

Δυνατοὶ κτύποι τοῦ κώδωνος τῆς ἐξω θύρας ἠκούσθησαν.

— Ἰδοὺ ἐπὶ τέλους ἡ Οὐρανία! ἀνέκραξεν ἡ κ. Β.

Τῶντι ἦτο ἡ ὑποψήφιος νύμφη κατετρομαγμένη· ἤρχισε νά ὀμιλῇ ἀπ' τὴν θύραν τῆς αἰθούσης.

— Ἐκτύπησα ὀλίγον δυνατὰ, φίλη μου, νά μὲ συγχωρήσῃς, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ταραχὴν μου δὲν ἤξευρον τί πράττω... ἀπὸ τὸ πρῶτ' δὲν ἤξεύρω τί ἔχω... οἱ

ὄφθαλμοί μου ἰσχοτίσθησαν, δὲν βλέπω πλέον... ὦ! μέ συγχωρεῖτε κύριε δὲν σὰς εἶδον.

Τὴν παρατηρῶ φοβερωτέρα ἀσχημία ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ χαλκόχρους καὶ ἰσχνή τὴν μορφὴν, μὲ ρίνα χολοσιαίων διαστάσεων, μὲ δύο ὀφθαλμούς ἐρυθροὺς ὡς λαγυδεῖς, ἐξ ὧν ὁ μὲν δεξιὸς ἐκκλαίεν ἀδιακόπως, ὁ δὲ ἀριστερὸς κατεστραμμένος ἐκ τῆς εὐλογίας παρουσιάζων εἰδεχθῇ πόλτον ἐρυθροῦν, κατὰστικον ὑπὸ λευκῶν κηλίδων· πλήν, σταματήσωμεν, διότι ἀδύνατος καθίσταται ἡ περαιτέρω περιγραφὴ· Ἐὰν ὁ δυστυχὴς μέλλων γαμβρὸς ἦτο μύωψ, ἐξάπαντος θὰ ἡτύοκτόνει τὴν ἐπιούσαν τοῦ γάμου.

— Ἄ προσφιλὴς μου, πόσον ἀδέξια ἐκαλλωπίσθης, τῇ λέγει ἡ κυρία Β ἀφαιρούσα τὸν πῖλον τῆς τοῦ εὐτύχημα εἶνε, ποῦ ἤλθεις ἐνωρίς καὶ οὕτω προφθάνομε νὰ ριξώμε μιά ματιά στὸ στολισμό σου.

— Τὸ καπέλλο μοῦ πᾶει καλὰ; ἐρωτᾷ ἡ Οὐρανία.

— Κάκιστα, φίλη μου καὶ τὸ μάτι σου κλαίει πάντοτε· τὶ δυστύχημα, μήπως ἐπάστρεψες κριμμυδιά.

— Διόλου.

— Θὰ σοῦ βάλω ἓνα κλώνον μὲ τεχνητὰ ἄνθη στὸ κεφάλι νὰ ἔρχεται ἐμπρὸς εἰς τρόπον ὥστε νὰ σκεπάζῃ τὸ μάτι σου· καὶ αὐτὸ τὸ μαῦρο μανδύλι ποῦ φορεῖς στὸ λαιμό, σὲ κάμει πειρὸ ἀδύνατη. Οὐφ· γιατί προσπκθεῖς νὰ ἀδυνατίσῃς; ἐμὲ μοῦ φαίνεται πῶς εἶσαι ἀρκετά· θὰ σοῦ δώσω μιά πελερίνα ἄσπρη νὰ ρίξης στοὺς ὤμους σου· καὶ ποῦ εἶνε τὸ τουρνούρ; ἔτσι δὲν ξεχωρίζεις ἀπὸ ξυλόσκουπα.

— Δὲν ἀγαπῶ τοὺς προσθέτους γόμφους.

— Κύτταξε ἀπλότης! προσθέτους λέγει! πλήν φίλη μου, ὅταν δὲν ἔχῃ μὴ γυναικὰ ἀληθινούς, ἀνύγκη πᾶσα νὰ καταφύγῃ εἰς αὐτούς. Μαρία φέρε μοῦ ἓνα τουρνούρ.

— Καλὴ μου φίλη! ἔβλεπα ἀπόψε εἰς τὸν ὕπνο μου ἓνα κόκκινο ἄλογο ποῦ πετοῦσε στὸν ἀέρα...

— Αὐτὸ σημαίνει πράγμα γρήγορο... ἐπιτυχία εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις μας· ἐκάλπαιζε; τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ γάμος σου θὰ γίνῃ ταχέως.

— Καὶ ἅμα ἀνέβην ἐπάνω στ' ἄλογο...

— Πάντοτε, πάντοτε καλὸν σημεῖον. Τώρα κάθησε ἐκεῖ νὰ σὲ κτενίσω ὀλίγον.

(ἀκολουθεῖ)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Μ. ΔΡΑΓΑΤΣΗΣ

ΤΟ ΕΥΔΙΝΟ ΠΟΔΙ

— Ὁ Ἔρως ἔχει ἐπίδεσμον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν.

— Ὁ Ἔρως ἐνεργεῖ θυμάματα.

— Ὁ Ἔρως μεταβάλλει τὴν τίγριν εἰς ἄμνον καὶ τὸν ἄμνον εἰς τίγριν.

Χιλιάκις θὰ ἔτρεξε ν' ἀκούσκητε ἐπαναλαμβάνον- μένας τὰς φράσεις ταύτας. Συνήθως, δὲ ὁ λέγων τὰ τόσα νέα ταῦτα πράγματα προσθέτει:

— Ὁ Ἔρως ἐμπνέει τὰς μάλλον ἀκατανοήτους

Τότε εἰς ἐκ τῶν ἀκούοντων ζητεῖ πὸν λόγον καὶ ἀναφέρει τὴν τόσον περιεργὸν πρᾶξιν τοῦ ἀλλοκό- του ἐκείνου Ἀγγλου, σὶρ Ράλφ Τέϊμολ, ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ λόρδου Πάλμερστον, ὅστις, ἀγαπῶν γυναικὰ τινα, ἀπέκοψε τὸν ἓνα πόδα του, ὅπως ἀρέσῃ αὐτῇ.

— Ἀχ! ἐὰν ἤξευρα! ἔλεγεν ἔπειτα, ὅτε περι- πάτει μὲ τὸν ξύλινον πόδα του, ἄχ! ἐὰν εἴξευρα!

II

Μοὶ διηγήθησαν ἐν μικρᾷ τινι συναναστροφῇ ἄλ- λην τινὰ ἱστορίαν κεκομμένου ποδός, ἥτις διεδρα- ματίσθη ἐν Παρισίοις, πρὸ ὀλίγου· ὡς μηκέτι γνω- στήν, κρίνω αὐτὴν ἄξιαν διηγήσεως. Θὰ ἰδῇτε δ' ἐν αὐτῇ τὴν διαφορὰν μεταξὺ ἀγγλικοῦ καὶ γαλλικοῦ ἔρωτος. Ὑπάρχουσιν ἱστορίαι ὅμοιαι πρὸς μύθους, ἐκ- ἀστη δ' ἐξ αὐτῶν ὀφείλει νὰ ἐμπεριέχῃ τὴν ἡθικὴν διδασκαλίαν ἢ τὴν ἀγαλλίασίν της.

III

Κατὰ τὸ 1860, ἐν μικρᾷ τινι καὶ ὀραίῳ οἰκί- σκῳ τοῦ προαστείου Ἀγίου Ὀνωρίου, συνορευόντος πρὸς τὴν ἐπαυλιν Μονσῶ, ἔζη χήρα τις ἀκόμη νέα καὶ λίαν ἐπιζήτητος, ἣν ὀνόμαζον Νοερίαν Ἀμ- βλωτέζ.

Οὐδεὶς ποτε εἶχε γνωρίσει τὸν λογαθὸν Ἀμβλω- τεζ, ἀλλὰ πάντες εἶχον ἀκούσει νὰ λέγωσιν, ὅτι αὐ- τὸς ὑπῆρξεν εἰς ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ Κριμαϊκοῦ στατοῦ. Κατὰ τὴν πολιοριάν της Σεβαστουπόλεως εἶχε προαχθῇ τοσοῦτον, ὥστε ἐν- τὸς τριῶν μηνῶν ἔλαβε δύο ἀνωτέρους βαθμούς, ἔ- μελλε δὲ νὰ γίνῃ καὶ συνταγματάρχης, ὁπότε σφαί- ρα ρωσσικῇ τὸν ἐφόνευεν ἐντὸς τῶν χαρακωμάτων. Ἐπὶ τῇ εἰδήσει ταύτῃ, ἡ κυρία Ἀμβλωτέζ ἐ- πένθησε ἐπὶ τρία ἔτη συνεχῶς.

Ἄλλοι μὲν ἔλεγον:

— Ἐπένθει, διότι ἠγάπα τὸν σύζυγόν της.

Ἄλλοι δὲ, μᾶλλον κακὸν ἔλεγον:

— Ἐπένθει, διότι τὰ πένθημα καθίστων αὐτὴν ὀραίαν.

Πάντα ταῦτα ὁμοῦ δὲν ἠμποδίζον τὴν νέαν χή- ραν ν' ἀκολουθῇ τὸν συζυγόν, ἀπεναντίας.

Ἦρχισαν νὰ διαδίδωσιν εἰς μίαν χειμερινὴν ἐ- σπερίδα, ὅτι ἐκ καταστάσεως λίαν μετρίαι, ἡ κυ- ρία Ἀμβλωτέζ ἐγένετο αἰρνης πλουσία. Γέρων τις συγγενὴς της, ἀποθανὼν ἐν Ἀρτουά καὶ ὅχι ἐν Ρωσ- σίᾳ, τῇ ἔφηρεν περίπου τεσσαράκοντα χιλιάδας λί- ραις εἰσόδημα.

— Χήρα, νέα, ὀραία καὶ πλουσία, ὅτι θελήσει ἔχει! ἐφύλαζον αἱ χρυσάλλιδες τάξεώς της.

Τὴν ἐπαύριον ἡ Νοερία εἶχε πλειοτέρας περι- ποιήσεις.

IV

Πανταγόθεν ἤκουετο:

— Νομίζετε ὅτι ἡ ὀραία χήρα ἔχει διαθέσει πρὸς δεῦτερον γάμον;

— Ἐάν δύναται τις νά γνωρίσῃ, τί καιρός; θά ᾔσκησιν ὁ σύριον· διότι βεβαίως οὐδεὶς δύναται νά μανθάνῃ τούτο μετὰ βεβαιότητος.

Πράγματι δέ, ὁσάκις ἤρωτάτο, ἡ κυρία Ἀμβλωτὲξ δὲν ἀπήντα οὔτε ναι οὔτε ὄχι.

Οἱ δὲ μνηστῆρες, χωρὶς νά συνεννοῶνται βεβαίως, ἔλεγον ἕκαστος ἐν εἰδει μονολόγου, ὡς οἱ ἐρασταὶ τοῦ θεάτρου :

— Ἄς παραμένωμεν πάντοτε πλησίον αὐτῆς; κ' ἡμεῖς ὁ Θεός.

V

Κατὰ τὸ 1861, παρελθόντος τοῦ Ἀπριλίου, ἤτοι ὥρα, καθ' ἣν ὁ συρμός ἀπαιτεῖ περιήγησιν, ἂν αἱ οὐρανὸς δὲν διάκειται λίαν εὐμενῶς, ἡ Νοεμία πῦλθε πρώτη ἐκ Παρισίων, ἵνα περιοδεύσῃ τὰ Πυρναῖα.

Πᾶσαι αἱ ἀνδραὶ τοῦ χειμῶνος εἶχον φέρεῖ εἰς ὑφήμιαν τὴν ὥραιαν χάραν, ὥστε ἀνυπομύνοι πό-τε εὐρεθῇ ἐνώπιον εὐσεως εὐρείας, εὐδίας καὶ ἐλευ-θερίας. Τὸ ἔαρ ἐπέστρωσε διὰ χλόης τὰς κορυφὰς τῶν ὄρων, καὶ πανταχοῦ ἡ φύσις ἐπανηγύριζε, ἡ δὲ κυρία Ἀμβλωτὲξ ἡσθάνετο ἐαυτὴν ἀναγεννωμένην.

Νύκτα τινὰ τοῦ μηνὸς Μαΐου, εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Πῶ, ὁ ἵππος, ἐφ' οὗ ἡ Νοεμία ἵππευε, προσέ-βη εἰς ἀπόκρημνον μέρος τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐκυλίσθη εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ.

Προσέδραμον πάντες εἰς βοήθειαν.

— Δόξα σοι ὁ Θεός, ἀνέκραξαν δύο ἢ τρεῖς φωναὶ, δὲν θά εἴνε τίποτε, μόνον ὅτι ἐφοβήθη ἡ κυρία.

Κατὰ διαταγὴν ἐνὸς ἱατροῦ, ἡ κυρία Ἀμβλωτὲξ μετακομίσθη εἰς τὴν πόλιν διὰ φορείου, κατε-βλήθη ἐπὶ καλλίστης κλίνης ἐν τῷ *Μενοδοχείῳ* Ἰατρῶν. Ἀγγεῖα.

— Ἐκτύπησε; ἠρώτησαν τὸν ἱατρὸν Κ.

— Οἶομαι, ἀπεκρίθη, ἐφοβήθη μόνον καὶ τίποτε ἄλλο. Ἀρκεῖ νά θερμάνωσι τὴν κλίνην δι' ἄτρου ἀκράτους.

VI

Ὁ ἱατρὸς δὲν εἰζέυρε τί ἔλεγε, καθὼς συμβαίνει κατὰ τὴν ἐκάστην εἰς τοὺς ὁμίλους τῶν ἐπιστημόνων.

Τὴν ἐπαύριον τοῦ συμβάντος, ὁ φόβος τῆς ἀσθε-νείας εἰς μεταβληθῇ εἰς εἶδος τι πυρετοῦ, ὃν δὲν ἔμελλε νά ὀνομάσω.

(Σημειώσεις. — Συμβαίνει εἰς τοὺς πυρετοὺς, ὅτι αἱ εἰς τὰ διάφορα εἶδη τῶν ρόδων. Δὲν ἀριθμοῦνται πλέον.)

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ ἀνώνυμος πυρετός ἀπέληγεν ἐξ ἑαυτοῦ κακῆς φύσεως.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπεκαλύπτετο εἶδος τι πα-ρὰ τὴν φύσιν, ἡ βραχυύντως τοῦ ἀριστεροῦ ποδός.

Ἡ Νοεμία Ἀμβλωτὲξ, ἡ ὥραία χάρη δὲν ἐβλά-στη πλέον καλῶς, ὁμοίως τῇ δεσποινίδι Βαλλιδί-α, τοῦλάχιστον κατὰ τι, ἐχόλαινεν ὀλίγον.

VII

Γνωσθεὶς τῆς εἰδήσεως ταύτης ἐν Παρίσις, ἡμεῖς πάντα γίνονται γνωστὰ, ἤρχισαν τὰ λόγια.

Καὶ τί λόγια, δίκαιε Θεέ!

— Νὰ τί θά 'πῃ νά περιφέρεται μὲ ἄλλους.

— Ἦτο νέα, ὥραία καὶ πλουσία, ἀλλὰ τοῦτο δὲν κατώρθωσε νά διατηρήσῃ τὸν πόδα τῆς.

— Κ.τ.λ.

Ἐπανερχομένη ἡ Νοεμία ἐβεβαιώθη ἀνκαρδιό-λως ὅτι ὁ κύκλος τῶν πιστῶν αὐτῆς εἶχεν ὀλίγον τι ἀραιωθῇ, ἀλλ' ὅμως παρέμενον πάντοτε δέκα ἢ δώδεκα νέοι, οὓς τὸ συμβεβηκός δὲν εἶχε ἀπομακρύνει.

Οὗτοι λοιπόν, ὁδοῦμενοι ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος ἐ-ρωτοτρόπου πονηρίας, ἔλεγον :

— Διατείνονται ὅτι χωλαίνει. Πιστεῦετε πράγ-ματι ὅτι χωλαίνει; Καὶ τούτου ὄντος, ὁμολογη-τέον ὅτι μόλις φαίνεται. Τὸ χωλαίνειν δ' οὕτω πως προστίθῃ χάριν εἰς τὸ βᾶδισμα.

Καὶ τί δὲν λέγει ἡ παρισινὴ γλῶσσα!

VIII

Μεταξὺ μας, νομίζω ὅτι τὸ δέλεαρ τοῦ εἰσοδή-ματος τῶν τεσσαράκοντα χιλιάδων λιρῶν συνετέλει ἴσως κατὰ τι εἰς τὴν γνώμην τῶν νέων τούτων, ἂν ὄχι καθολοκληρίαν.

Ἄλλως τε δέ, καίτοι αἰφνης, εὐρίσθη ἔχουσα τὸν ἑνα πόδα βραχυτέρον τοῦ ἄλλου, ἡ κυρία Ἀμβλω-τὲξ δὲν ἀπέβαλε οὔτε τὴν νεότητητα, οὔτε τὴν ὥραιό-τητα οὔτε τὸ πνεῦμα, οὔτε τὴν εὐγενεῖαν τῆς.

Διατί λοιπόν θά ἔπαυον νά τὴν ἀγαπῶσι καὶ νά τῆς τὸ λέγωσι;

Μεταξὺ τῶν ἐρώντων καρτερικῶς τὴν χάραν, ἦτο καὶ ὁ Παῦλος Δ... ὅστις ἦτον οἶωνε ἀκροατὴς σύμ-βουλος τοῦ κράτους.

Ὡς τοιοῦτος δὲ ἦτο πιθανώτερος ν' ἀρέσκη.

Ἐλέγετο μάλιστα... Ἀλλὰ γνωρίζετε τὸ ρητὸν Λουδοβίκου τοῦ XV: «Δὲν πρέπει νά πιστεύῃ τις ἢ τὸ τέταρτον ὅσον ἀκούει.»

Τέλος, πρῶταν τινὰ. ἡ Νοεμία, σοβαρῶς ὁμιλοῦσα μετὰ τοῦ συμβούλου, τῷ εἶπε :

— Κύριε Παῦλε, δὲν πρέπει νά τὸ ἀποκρύπτω, χωλαίνω. Ὅθεν νομίζω, ὅτι ἡ μέριμνα τῆς καταστά-σεώς μου ἀπαιτεῖ νά ὑπανδρευθῶ χωλόν. Δὲν θά μεταβάλλω γνώμην.

— Πολὺ καλὰ, ἀπήντησεν ὁ σύμβουλος, θά σκε-φθῶ περὶ τούτου.

Καὶ ἐξῆλθεν ἀνάπτων σιγάρων.

IX

Ἡ μικρὰ αὕτη σκηνὴ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου συνέ-βαινε κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν οἱ ἀκαρτοὶ τῶν Πα-ρισίων ἐτοιμάζουσι τὰ κηρύττα των, ἵνα ἀναχωρή-σῃσι διὰ τὰς ἐξοχικὰς τῶν οἰκίας καὶ καθ' ἣν οἱ ἐργατικοὶ μένουσιν ἐν τῇ πόλει.

Ἡ Νοεμία μετέβη ὅπως διέλθῃ τὸ θέρος εἰς τὴν μικρὰν τῆς ἑπαυλιν*** ἐν Πικαρδίᾳ μετὰ τῶν μέ-σων Ὀκτωβρίου.

Ὁ Παῦλος Δ... ἐμείνεν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ὁρσαὶ μέγαρον, ἐπεξεργόμενος παλαιὰ τινὰ διοι-κητικὰ ἐγγράφα.

Τρεῖς μῆνας ὕστερον, μετὰ τὴν ὁδοῦ τοῦ ἑπαυλιν...

θεῶν, ἐκρυσίσθη ἡ θύρα τῆς οἰκίας τῆς ὁραίας χήρας ἐν τῷ προαστείῳ τοῦ ἁγίου Ὁνωρίου.

Ἦτον ὁ Παῦλος Δ... ἐνδεδυμένος μετὰ φιλοκαλίας, ἀλλ' ἔχων στάσιν λίαν ἐνδιαφέρουσαν.

Ὁ Σύμβουλος παρουσιάζετο, βλίδιζον διὰ ξυλίνου ποδός, κατασκευασθέντος διὰ τόνου ὑπὸ τοῦ πορνευτοῦ τοῦ συρμού.

— Τι εἶνε αὐτά; ἐρώναξεν ὁ θυρωρός. Εὐλίνο πόδι!

— Πῶς, κύριε, εἶπεν ἡ θαλαμηπόλος ἐκπλαγεῖσα, πῶς! Εὐλίνο πόδι!

— Τι βλέπω Παῦλε; εἶπεν ἡ Νοσμία καὶ αὕτη θέτουσά τὰς χεῖρας τῆς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν. Εὐλίνο πόδι!

X

Μετὰ τὰς πρῆτας ἐκπλήξεις τοῦ ἀπροσδοκῆτου τούτου θεατρικοῦ συμβάντος, ὁ ἐπισκεπτής εἰσήλθε.

Ὁ Παῦλος Δ... ἐκάθησε, κοῦτσά — σ τ ρ α β ἄ, ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ ἀνακλιντροῦ ἐξ ὀλοσηρικοῦ.

Ἐπελθούσης συγῆς, ἔλαβεν οὗτος τὸν λόγον:

— Κυρία μου, εἶπεν ἀπειθυνόμενος πρὸς τὴν Νοσμίαν, ἐλπίζω ὅτι θὰ ἀποδεχθῆτε τώρα τὴν χεῖρα μου πρὸς ἀνταλλαγὴν τῆς... θυσίας μου;

— ὦ! Θεέ μου, ὅχι κύριε, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Ἀμβλωτίζ μετὰ σκληρότητος ὄλως γυναικείας. Ἐπιποτίμων βεβαίως ἕνα χολῶν, ἀλλ' ὅχι καὶ ἕνα ἡκρωτισμένον. Ἄν θέλετε νὰ σᾶς τὸ ὁμολογήσω, σᾶς εὐρίσκω φρικώδη μὲ τὸν ξύλινον πόδα σας. Οὐδέποτε θὰ γίνω σύζυγός σας, κύριε!

— Καὶ ἐγὼ ἀνταπήντησεν ὁ δυστυχὴς χολός, δὲν θὰ παραιτηθῶ τῆς ἡδονῆς τοῦ νὰ δημοσιεύτω τὸ δυστύχημά μου. Ἀμφιβάλλω, κυρία μου, ὅτι τοῦτο θὰ σᾶς τιμῇ πολὺ.

Ὁμιλῶν δ' οὕτως, ἡγέρθη, ἔπειτα, ρίψας τὸ προσωπίον τῆς σοφαρίτης, ὅπερ εἶχεν ἀπομυμῆθῃ διὰ τοῦ προσώπου του, προσέθετε γελῶν:

— Εὐτυχῶς, κυρία μου, ἔγω ἀπορῶγω τὴν ἀγνωμοσύνην σας: μοὶ ἀπομένονσι σώσι καὶ ἀβλαβεῖς, πάλιν οἱ δύο μου πόδες.

— Μπα! τί λέγετε κύριε;

— Τὴν ἀλήθειαν.

*] πεῖτα ὠθήσας ἐλαττήριον τί:

— Γν ρίξτε δτι τὴν σήμερον ἡ μηχανικὴ τέχνη κάμνει θαύματα. Ἰδὼν παρατηρήσατε ἡ ἀσθενεία μου ἦτο θενδής.

Καὶ ἐδείξεν εἰς τὴν χήραν εὐρυὰ μηχανισμὸν, δι' οὗ ἐφαίνετο ὅτι ἦτο, δι. τι πράγματι δὲν ἦτο, ἔτσι ποδός ἐστερημένον.

Ὁ Παῦλος Δ... προσέθεσε, πάντοτε γελῶν:

— Τώρα εἶνε χειμὼν. Ὁ ξύλινος ποὺς μου θὰ χρησιμεύσῃ ὡς πῦρ, ἵνα καύσω τὰς ἐρωτικές σου ἐπιστολάς. Δο μοὶ εἶχες γράψαι πέρονσι.

Καὶ ἐξῆλθεν, ὡς Μεριστοφελής, ἔχων πάντοτε τὸν γέλωτα ἐπὶ τῶν χειλέων.

N. A. ΑΓΚΩΝΑΚΗΣ

ΥΙΟΣ ΧΗΡΑΣ

Ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Μεδάρδου, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μουφιτάρ, εἶνε πτωχοτάτη. Τὴν κυρικὴν, εἰς τὴν λειτουργεῖαν, ὀλίγοι μόνον ἄνθρωποι προσέρχονται: γυναῖκες ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον: ἐκ τῶν ἀνδρῶν, συναντῶν τις ἐκεῖ μόνον τρεῖς ἢ τέσσαρας γέροντας, πενιχρῶς ἐνδυμένους, γονυπετεῖς ἐπὶ τοῦ γυναικῶν ἑδάφους, ἔχοντας τὸν πῖλον ὑπὸ μαλῆς καὶ τὸ κομβολόγιον ἀνά χεῖρας.

Ὁ γηραιὸς ἀββάς Φαμπέρ εἶνε βέβαιος, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, ὅτι οὐδένα θὰ εὕρῃ ἄνδρα πρᾶ τῷ ἐξομολογητηρίῳ του, καὶ εἶνε πάντοτε ἑτοιμὸς ν' ἐκούσῃ τῶν γυναικῶν τὰς ἀτελευτήτους ἐξομολογήσεις...

Δὲν παραμελεῖ ὅμως τὰ καθήκοντα του, ὡς ἐπὶ τούτου: τὴν τρίτην δέ, τὴν πέμπτην καὶ τὸ σάββατον, μεταβαίνει τακτικῶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅθεν πιστρέφει ἀμέσως ἐάν δέν εὕρῃ τινὰ ἐκεῖ, μετὰ δὲ χεῖαν ὅμως προσευχῇ.

Ἐσπέραν τινὰ τοῦ παρλόντος χειμῶνος, παλαιῶν διὰ τοῦ ἀλεξιβρόχου του κατὰ τοῦ σφοδρῶς πνέοντος ἀνέμου, ὁ σεβάσμιος κύριος ἀββάς ἀνῆλθ' ἐπὶ τὴν ὁδὸν Μουφιτάρ, ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, βέβαιος σχεδὸν διὰ ματαίως ἐλάφην τὸν κόπον τούτον: ἐλυπεῖτο δέ ἐνδομύχως διὰ τὴν θερμὴν τοῦ ἔσπλαν, ἣν ἀφῆκεν εἰκοί, καὶ διὰ τὸ βιβλίον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐναποθέσει τὰ ὁμματοῦλά του ἐξερχόμενος. Ἀλλὰ ἦτο ἐσπέρα σαββηχτοῦ, καὶ τὸ σαββατὸν ἡδύνατο νὰ παρουσιασθῇ τις ἵνα μεταλάβῃ τὴν ἐπαύριον... ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς δὲν ἡδύνατο λοιπὸν ν' ἀποφύγῃ τὸν κόπον νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἵνα ἐκπληρῇ τὴν ἀποστολὴν του.

Ὁ κακὸς καιρὸς καθίστα ἐρημον τὴν ὁδόν: ὁ ἀββάς ἀφίχθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν χωρὶς οὐδένα νὰ συναντήσῃ, καὶ διετηθῆναι πρὸς τὸ ἐξομολογητήριον... Δὲν ἤρχετο εἰς μάτην: πρὸ αὐτοῦ ὑπῆρχε τις.

Ἦτο ἀνὴρ: πρᾶγμα σπανιον καὶ ὅμως ἐξαιρετικόν διὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μεδάρδου. Εἰς τὸ ὑπέρυθρον φῶς τῆς λυχνίας, ἥτις ἐκρέματο ἐκ τοῦ οὐλοῦ, διέκρινε τὸ λευκὸν περιστάλλον καὶ τὰ χονδρὰ ὑποδήματα τοῦ γονυπετοῦς ἀνθρώπου... ἦτο βεβαίως ἀγαθὸς τις χωρικός, ἐλθὼν νὰ ἐργασθῇ εἰς τὴν πόλιν, διατηρήσας τὰς εὐλαβείας του συνιθεῖας... ὁ ἐξομολογητής του θὰ εἶναι ἐκ τῶν συνιθεῶν... ὁ καλὸς ἐκείνος ἄνθρωπος, θὰ καταθέσῃ μετ' ὅταν... εἰς τοὺς πόδας τοῦ λειτουργοῦ τοῦ Θεοῦ τῶν πᾶσι τῶν ἐλεεινῶν του πταισμάτων, ἅτινα ἔτι πρῶτον ἦσαν διὰ τοῦ ἐργατικοῦ αὐτοῦ βίου.

Ὁ ἀββάς ἐπῆλθεν ἡσύχως, εἰς τὸ ἐξομολογητήριον του, ἐπῆλθεν ἀφῆκον δρᾶκα συμπαύου καὶ ἡνέμει ἄνευ συγκινήσεως τὸ θυρίδιον.

— Ὁ ἱερεὺς ἐφημέριε — ἐπαύλισε τρυχεῖά του φωνή, ἥτις προσεπάθει νὰ γεινῇ ὑπόκωφος.

— Δὲν εἶμαι ἐφημέριος, φίλε μου: λέγετε...

προσευχήν σας... Ὁ ἄνθρωπος οὕτινος ὁ ἄββας δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὴν φυσιογνωμίαν βεβυθισμένος ἐν τῷ σκότει, ἐπανελάβε μετὰ πλείστων παραμυθώσεων τὴν προσευχήν, ἣν μόλις ἐνεθυμείτο, εἰς δὲ εἶπε χαμηλοφώνως:

— Κύριε ἐφημέριε... ὅχι πάτερ μου... Ἐπὶ τέλους συγχωρήσατέ με ἔάν δὲν νύξω νὰ ὁμιλήσω καθὼς πρέπει... Δὲν ἐξομολογήθηκα πρὸ ἐικοσιπέντε ἐτῶν... νὰ, ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ ἀφῆκα τὸ χωρίον μου... Ἐεῦρετε τί ὅα' πῇ νὰ ζῇ τις εἰς τὸ Παρίσι... Ἐπειτα, δὲν ἤμουν χειρότερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ ἐκτεπτόμουν... — «Ὁ Θεὸς εἶναι κλός, ὅα' ἐννόησεν...» Ἀλλὰ σήμερον, ἐκείνο ποῦ ἔχω ἐπάνω εἰς τὴν συνείδησίν μου, εἶναι πολὺ βαρύν... Πρέπει νὰ μ' ἀκούσητε, Κύριε ἐφημέριε...

— Ἀββᾶς, φίλε μου...

— Κύριε ἄββᾶ μου... Ἐσκότωσα ἄνθρωπον!

Ὁ ἄββας ἐκίρτησεν ἐπὶ τοῦ ἐδωλίου του... Φωνεῖς!... Ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος εὐρίσκατο τόνον πλησίον αὐτοῦ, εἶχε συλλαβὴ καὶ ἐκτελέσῃ φόνον!... Αἱ ἡνωμένα ἐκείναι χεῖρες ἦσαν εἰσέτι αἱματόφυργοι, ἴσως!

Ἐν τῇ ταραχῇ του, μεμιγμένη μετὰ τινος αἰσθημάτων τρόμου, ὁ ἄββας Φαμπέρ δὲν εὗρεν ἡ συνειδήσεως λόγους:

— Ἐξομολογήθητε, παιδί μου... Ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀπειρος.

— Ἀκούσατε λοιπὸν ἐλκλῆρον τὴν ἱστορίαν — εἶπεν ὁ ἄνθρωπος διὰ φωνῆς ἐν ἡ ἀντήχει βαθεῖα θλίψις.

Εἶμαι κτίστης, καὶ ἦλθον εἰς Παρισίους πρὸ ἐικοσιπενταετίας περίπου, μεθ' ἐνὸς συμπατριώτου καὶ παιδικοῦ μου φίλου... Εἶχμεν διδασθῇ τὴν ἀνάγνωσιν ἐν τῷ αὐτῷ σχολεῖν καὶ ἐπηγάμμεν μαζὺ εἰς ἀναζήτησιν φιλοσῶν... Εἶμεθα σὺν ἀδελφικῇ... αὐτὸς ὠνομάζετο Φίλιππος, ἐγὼ δὲ... λέγομαι Ἰάκωβος... Αὐτὸς ἦτον ὡραίος νέος, ὕψηλός, καλοκαυμμένος... ἐγὼ εἶμι ἀτρημακυντός Οὐδεὶς τεχνίτης το καλῆτερος αὐτοῦ, ἐνῶ ἐγὼ δὲν ἀξίζω τίποτε...

Ἦμουν ὑπερφάνοι διὰ τὴν φιλίαν του, διότι εἶνε καλός, ἀνδρείος, εὐκρινής... τὸν ἡγάπων, διότι τὸν ἠγαπᾶν... Μία φορά εὐρχμεν ἐργασίαν εἰς τὴν αὐτὴν οἰκοδομήν... φωνάζοις τὴν χαρὰ μου! Ἐμείναμεν μαζὺ ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ τὴν ἑσπέραν ὁ Φίλιππος με ἔβλεπε καὶ ἔλεγεν νὰ διακριθῇ καὶ νὰ πεινῇ με τοὺς συντροφους του... Ἦτο φυσικόν... Εἰς τὴν ἡλικίαν του, ἐκέρδιζε καλὰ, δὲν εἶχε ὑποχρεώσεις, δὲν εἶχε βαρύν... ἐνῶ ἐγὼ... ἐγὼ δὲν ἠμποροῦσα νὰ κάμω ἄν ἄν... Εἶχα ἀφῆσθαι τὴν γυνάν μῆτέρα μου καθὴν εἰς τὸ χωρίον, καὶ ἐπρεπε νὰ κάμω οἰκονομίαν... Ἐπώγα φορτὴ καὶ λίγα χρήματα εἰς μικρὰ λαγυνοπώλιν τῆς συνοικίας... Ὁ Φίλιππος ἐτρῶγεν ἄλλοι, καὶ δὲν εἶχε ἄδικον... τὸ πᾶν τῆς λαγυνοπωλίδος ἦν ἐλεεινόν... Ἡ δυστυχία αὐτῆς ἦτο χῆρα, καὶ ἐκέρδιζε κατὰ τι διδούσας γὰρ εἰς τινὰς ἐργασίας, μετὰ τῶν ὁποίων ἦμουν καὶ ἐγώ... Ἐπειδὴ τοῦτο, εἶχα ἐρωτευθῇ εἰς τὰ γερὰ καὶ τὴν κόρην της, τὴν Αἰκατερίνην... Ὅα' σας εἶπω ἡ συνείδησις... Ἐζῆσα τρία χρόνια χωρὶς νὰ ἔχω τὸ

θάρος νὰ τῆς φανερώσω τὸν ἐρωτὰ μου... Πρὸς πτωχήν αὐτὴν, πτωχὸς καὶ ἐγὼ, καὶ μίαν μῆτέρα εἰς τὴν πατρίδα, καὶ τεχνίτης οὐχὶ ἐκ τῶν καλῶν... πῶς νὰ κάμωμιν σπῆτι;... Ὅταν ἡ μῆτέρα μου ἀπέθανε, εὐρίσθηκα κάπως καλλίτερα καὶ ἠμποροῦσα καὶ ἔκαμα λίγαις οἰκονομίαις... Ὅτε δὲ μοῦ ἐφάνηκε κατὰ ἄλῃλος ὁ καιρὸς, ἔκαμα θάρρος καὶ ἠρώτησα τὴν Αἰκατερίνην ἂν ἤθελε νὰ γίνῃ σύζυγός μου... Κατ' ἀρχὰς δὲν μεῦ εἶπε οὔτε ναι οὔτε ὄχι... Ἐπειτα ἐσυμβουλευθῆκε τὴν μῆτέρα της, ἡ ὁποία με θεωροῦσε νέον φρόνιμον καὶ δραστήριον, καὶ ὁ γάμος συνειννήθη... Τότε ἤμουν αὐτοχῆς καὶ ἐγώ... Κατελάμβανε ὅτι ἡ Αἰκατερίνη δὲν με ἡγάπων, ἀλλὰ ἦτον τόσῳ καλὴ... καὶ τὴν ἡγάπων τόσον, ὥστε ἡλπιζον νὰ κατακτήσω τὴν καρδίαν της ὀλίγον κατ' ὀλίγον... Φυσικῶς τῷ λόγῳ, εἶπα τὰ πάντα εἰς τὸν Φίλιππον, τὸν ὁποῖον ἐβλεπον καθ' ἡμέραν εἰς τὴν οἰκοδομήν... καὶ ὅταν ἡ Αἰκατερίνη ἐγένετο ἔρραβωνιστική μου, ἠθέλησε νὰ τὴν γνωρίσῃ... Ἰσως μακρυεῦτε, τὰ λοιπὰ, κύριε ἐφημέριε... Ὁ Φίλιππος ἦτον ὡραίος, εὐθύμος, ἀξίεραστός... ἐκείνο δηλαδὴ ποῦ δὲν ἤμουν ἐγώ... καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ὁ ἴδιος κατέκτησε τὴν ἔρραβωνιστικὴν μου... Ἡ κόρη ὑπῆρξε εὐκρινής... μόλις ἐνόησε τὸ νέον αἶσθημα τῆς καρδίας της, μοὶ τὸ εἶπε... Ποτὲ δὲν θά λησμονήσω τὴν στιγμὴν ἐκείνην!... Ἦτον ἡ ἡμέρα τῆς ἐορτῆς της... Κεὶ τῆς εἶχα ἀγοράσει ἕνα χρυσοῦν δακτυλιδάκι... Ἦμεθα μόνοι εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρὸς της... ἐβγάλα τὸ δακτυλίδι ἀπὸ τὴν τζέπην μου καὶ τῆς τὸ εἶδειξα... ἡ δυστυχὴς ἤρχισε νὰ κλαίῃ ποταμιδῶν.

— Συγχωρήσατέ με, Ἰάκωβε, μοὶ εἶπε, καὶ φυλάξατε τὸ ὥραϊον τοῦτο δακτυλίδι δι' ἐκείνην ἡ ὁποία θὰ γίνῃ ἡ σύζυγός σας... Ἐγώ... δὲν δύναμαι... Ἐγὼ ἀγαπῶ ἄλλον... ἀγαπῶ τὸν Φίλιππον...

Ὡ, τι ὑπέφερα τότε δὲν δύναμαι νὰ τὸ εἶπω. Τί νὰ κάμω, ἀφ' οὗ καὶ τοὺς δύο ἀγαποῦσα;...

Νὰ τοὺς καταστήσω εὐτυχεῖς, νὰ ἐπισπεύσω τὸν γάμον των... καὶ ἐπειδὴ ὁ Φίλιππος, με τὰς διασκεδάσεις του, δὲν εἶχε φυλάξει οὔτε πεντάρχ, τοῦ ἐδάνεισε πᾶν ὅτι εἶχα ἐξοικονομήσει διὰ νὰ συστήσῃ σπῆτι.

Ἐπανδρεύθησαν...

Τὰ πάντα ἐπῆγανεν καλὰ τὰ πρῶτα χρόνια... Ἀπὸ τῶν ἐκείνων, τὸν ὁποῖον ἐβλεπον ἐγὼ καὶ ὠνόμαζα Κόμιλλον πρὸς ἀνάμνησιν τῆς μητρὸς μου...

Ὀλίγον μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ υἱοῦ τοῦτου, ὁ Φίλιππος ἤρχισε νὰ παραστρατῇ.

Εἶχον ἀπατηθῇ περὶ αὐτοῦ... ὁ Φίλιππος ἡγάπα πολὺ τὰς διασκεδάσεις καὶ τοὺς συντροφους... Ἐπεὶ, ποῦ ζῆτε εἰς συνοικίαν πτωχῶν ἀνθρώπων, κύριε ἐφημέριε, γνωρίζετε κατὰ βάθος τὴν ἱστορίαν ταύτην... τοῦ ἐργάτου ὁ ὁποῖος γλυστρᾷ ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὴν ὀνηρίαν, εἰς τὴν μέθην, εἰς τὴν κρηπῆλιν... ὁ ὁποῖος δὲν φέρει πλέον εἰς τὸ σπῆτι τὸν μισθὸν τῆς ἐβδομάδος του, καὶ δὲν ἐπιστρέφει περὶ διὰ νὰ δαίρῃ τὴν γυναικὴν του καὶ τὰ παιδιὰ του...

Ἐντὸς δύο ἐτῶν, ὁ Φίλιππος κατήντησε ἕνας

τῶν ἀθλίων τούτων... Κατ' ἀρχάς, προσεπάθησα νὰ τὸν συμβουλευσῶ, καὶ ὁ ἀθλὶος μοῦ ὑπέσχετο ὅτι ὅτι θὰ διορθωθῇ... Ὑποσχέσεις μεθύσου!... Ὁλίγον κατ' ὀλίγον μ' ἐβαρέθηκα, καὶ ὅταν μ' εὗρισκαν εἰς τὸ σμίτι τοῦ, ὠργίζετο φοβερά. Μία ἡμέρα ἐτόλμησε νὰ μὲ κατηγορήσῃ ὅτι ἤμουν ἐρωμένος τῆς γυναικὸς τοῦ, ἐπειδὴ τὴν ἡγάπησα ἄλλοτε... τὴν δυστυχῇ! τὴν ἀγίαν γυναῖκα!... Καὶ χίλιας ἄλλαις ἀνοησίαις, τὰς ὁποίας ἐντρέπομαι νὰ ἐπαναλάβω... Ἄ! τὴν ἡμέραν ἐκείνην... Ὁλίγον ἐλειψε νὰ τὸν πιάσω ἀπὸ τὸν λαιμόν... Ἐκαμα ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμω... δὲν εἶδον πλέον τὴν Αἰκατερίνην οὔτε τὸ παιδί της· ὡς διὰ τὸν Φίλιππον δέ, δὲν τὸν συναντοῦσα παρὰ τυχαίως, εἰς τὴν οἰκοδομὴν.

Ἀλλὰ, τὸ καταλαμβάνετε, δὲν εἰμποροῖσα νὰ λησμονήσω τὴν Αἰκατερίνην καὶ τὸν Κάμιλλον... τοὺς ἐλυπούμην... Τὸ σαθρατόβραδο, ὅταν εἴξευρα ὅτι ὁ Φίλιππος εἶχε πάγει μὲ τοὺς φίλους τοῦ νὰ πῇ τὴν πληρωμὴν τῆς ἐδωκόμας τοῦ, ἐτριγύζα πλησίον τοῦ σπιτιοῦ τοῦ, συναντοῦσα τὸ παιδί, εἰδὼν κατελάμβανεν ὅτι δὲν εἶχαν τίποτε, δὲν τὸν ἄφιναν μὲ ἀδειανὰ χέρια. Νομίζω ὅτι ὁ Φίλιππος εἴξευρε ὅτι ἐβοηθοῦσα τὴν γυναικὰ τοῦ, ἐκλινε τὰ μάτια διὰ τὸ συμφέρον...

Ἀλλὰ, ὡς συντομεύσωμεν τὴν διήγησιν, ἡ ὁποία εἶναι πολὺ λυπηρά... Παρῆλθον κάμποσιν ἔτη... ὁ Φίλιππος ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον τῆς ἀπωλείας.

Ἡ Αἰκατερίνη, τὴν ὁποίαν ἐβοήθησα ἕως ὅτου ἤμποροῦσα, ἀνέβριψε τὸν υἱὸν τῆς ὥραιο, παλληκάρει εἰκόσι ἐτῶν, καλὸν καὶ ἄξιον· ὅταν τὴν μητέρα τοῦ... Δὲν εἶναι τεχνίτης, αὐτός... ἐξεπαιδεύθη, ἔμαθε τὴν ζωγραφικὴν εἰς τὰ ἐσπερινὰ σχολεῖα, καὶ τώρα ἐργάζεται κοντὰ εἰς ἕνα ἀρχιτεχνίτην, ὁ ὁποῖος τὸν πληρώνει πολὺ καλὰ... Ἡ παρούσα τοῦ μεθύσου στενοχωρεῖ τὴν οἰκογένειαν, ἀλλὰ τὰ πράγματα πηγαίνουν κάπως καλλίτερα... ὁ Κάμιλλος ἀγαπᾷ πολὺ τὴν μητέρα, καὶ αὐτὴ ἡσύχασεν ὡς διὰ τὸν ἄνδρα τῆς, καὶ ἐπέρασεν ἀκριετὰ καλὰ τὰ τελευταῖα ἔτη... Ὅταν τὴν ἔβλεπον καθ' ὅδον εἰς τὸν βραχίονα τοῦ ὥραίου υἱοῦ τῆς, ἐνδεδυμένον ὅσων ἀρχιτέκτονος, σὰς λέγω τὴν ἀλήθειαν, ἔχαιρόμην καὶ ἰλησμόνουν ὅλας τὰς παρελθούσας στερήσεις.

Χθὲς τὸ βράδι ὅμως, ἐξερχόμενος ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον ὅπου πηγαίνω καὶ τρώω, συναντῶ τὸν Κάμιλλον, ὁ ὁποῖος μοῦ σφίγγει τὸ χέρι, διότι δὲν ἔχει υπερφάνεια αὐτὸ τὸ παιδί, καὶ δὲν ἐντρέπεται διὰ τὰ ρούχά μου τὰ ἀσβεστωμένα.

Ὁ Κάμιλλος ἦτο σκυθρωπὸς καὶ σιωπηλός.

— Τί ἔχεις; τοῦ λέγω.

— Τί νὰ ἔγω;... Χθὲς ἐτραβήξα τὸν ἀριθμὸν μου... τὸν ἀριθμὸν δέκα... καὶ θὰ πάγω στρατιώτης... Πέντε χρόνια, καταλαμβάνεις!... Πέντε χρόνια... καὶ ἡ μητέρα μου θὰ μεῖνῃ μόνη, χωρὶς μέσα, χωρὶς βοήθειαν, μὲ τὸν πατέρα ποῦ γίνεται καθ' ἡμέρα ἀνοικονόμητος... Ἡ δυστυχὴς θ' ἀποθάνῃ, τὸ αἰσθάνομαι!... Ὡ! οἱ πτωχοὶ εἶνε κατηραμένοι εἰς τοῦτον τὸν κόσμον!...

Ἐπέρασά μιὰ νύκτα τρομερά... Σήμερα, ἐπῆγα

πρὸς τὴν οἰκοδομὴν ὅπου ἐργάζομαι... Πρέπει τις νὰ ἐργάζεται, δὲν εἶνε ἀλήθεια; Ἀναβάνω εἰς τὴν τελευταία σκαλωσιά, καὶ ἀρχίζω τὴν ἐργασίαν μου. Αἶφνης αἰσθάνομαι ἕνα χέρι ἐπάνω εἰς τὸν ὦμον μου... γυρίζω... ἦτον ὁ Φίλιππος. Δὲν εἰργάζετο πλέον εἰμὴ ἐξ ἰδιοτροπίας, μία ἡμέρα, καποτε κάποτε διὰ νὰ ἔχῃ χρήματα διὰ νὰ μεθύσῃ.

* *

Δὲν τὸν εἶχα ἰδεῖ κάμποσον καιρὸν, καὶ ἔδυσκαλεύθηκα νὰ τὸν ἀναγνωρίσω... Τὰ ποτὰ τὸν εἶχαν καταστρέψει... τὰ γένειά τοῦ ἦσαν λευκά... τὰ χέρια τοῦ ἔτρεμαν... δὲν ἦτο καὶ γέρον, ἦτο ἐρείπιον...

— Λοιπὸν, τοῦ λέγω, τὸ παιδί σου ἐτραβήξε κακὸν ἀριθμόν;...

— Καὶ τί μὲ μέλλει; ἀπαντᾷ μὲ βραχνιασμένη φωνή. — Καὶ σὺ ἤλθες νὰ μὲ φορτώνῃς μὲ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν ὅσων τὴν Αἰκατερίνην καὶ τὸν Κάμιλλον;... Ἄς ὑπηρετήσῃ καὶ αὐτὸς τὴν πατρίδα! Ἐὰν ἤμουν πεθαμμένος, θὰ ἐγλύτωνε. Ἀλλὰ τόσῳ τὸ χειρότερον δι' αὐτούς... Ἐγὼ δὲν πέθανα ἀκόμη καὶ δὲν σκοπεύω νὰ ποθῶ τὸσῶν γρήγορα. Ὁ Κάμιλλος δὲν εἶνε υἱὸς χήρας!

Υἱὸς χήρας! Ὡ! κύριε ἐπίτροπε διατὶ ἤκουσα τοὺς λόγους αὐτούς;... Ὁ πειρασμός μοῦ ἤλθα ἀμέσως καὶ δὲν μὲ ἄφησε ὅλην τὴν πρωΐαν ἐνῷ εἰργαζόμην πλησίον τοῦ. Ἐσυλλογίσθηκα τί θὰ ὑπέφερεν ἡ Αἰκατερίνη χωρὶς τὸ παιδί της νὰ τὴν θρέψῃ, νὰ τὴν προστατεύῃ κατὰ τοῦ μεθύσου, τοῦ κτήνους ἐκείνου...

Ἐκτύπησε μεσημέρι εἰς τὸ ρολόγι τῆς ἐκκλησίας καὶ οἱ σὺντροφοίμας κατέθηκαν ὅλοι διατόπρον γευμα. Οἱ τελευταῖοι ἤμεθα ἡμεῖς, ὁ Φίλιππος καὶ ἐγώ... Ἐνῷ ἀρχίζει νὰ καταβαίνει ἀπὸ τὴν ξύλινη σκάλα, ὁ Φίλιππος σκώκωνε τὴν κεφαλὴν καὶ μοῦ λέγει σαρκαστικῶς:

— Βλέπεις, τὸ πόδι μου εἶνε πάντοτε στερεόν. Ὁ Κάμιλλος δὲν θὰ εἶνε υἱὸς χήρας πολὺν καιρὸν ἀκόμη.

Τὸ αἶμα ἀνέβηκεν εἰς τὴν κεφαλὴν μου... Ἦμουν ἀκόμη ἐπάνω εἰς τὴν σκαλωσιά. Ἐπίασα τὴν ἄκρην τῆς σκάλας, ἐπὶ τῆς ὁποίας εὗρίσκετο ὁ Φίλιππος καὶ... διὰ μίαν τὸν ἔρριψα εἰς τὸ κενόν!...

Ἀπέθανεν αὐθωρεῖ...

Ὅλος ὁ κόσμος νομίζει, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ χαιροῦ δυστυχήματος, προερχομένου ἐκ τῆς μέθης. Ἀλλὰ ὁ Κάμιλλος εἶνε υἱὸς χήρας καὶ δὲν θὰ πάγῃ στρατιώτης!

Ἰδοὺ τί ἔκαμα, Κύριε ἐφημέριε: ἰδοὺ τί εἶχον ἀνάγκην νὰ εἰπῶ καὶ εἰς ἑσᾶς καὶ εἰς τὸν Θεόν! Μετανοῶ εὐληκτικῶς καὶ ζητῶ συγγνώμην, ἀλλὰ δὲν εἶμαι βέβαιος· βλέπων τὴν Αἰκατερίνην καὶ τὸν υἱὸν τῆς ἡσύχους καὶ αἰετὶ χειρὸς πιστεύω ὅτι μετανόησα βεβήματα... Θὰ φύγω λοιπὸν διὰ παντός εἰς τὴν Ἀμερικὴν... Ὡς πρὸς τιμωρίαν, ἰδοὺ, κύριε ἐφημέριε... τοῦτο εἶναι τὸ ὅποιον ἡ Αἰκατερίνη δὲν ἠθέλησεν ὅταν ἦτο ἐρωμένη μὲ τὸν Φίλιππον... τὸ εἶχα φυλάξει πάντοτε εἰς ἀνάμνησιν τῶν ὀλίγων

μυρῶν τῆς εὐτυχίας μου ... Πωλήσατε καὶ δόσατε τὰ χρήματα εἰς τοὺς πτωχοὺς.

Ὁ Ἀββᾶς Φαμπέρ ἐσυγχώρησε τὸν Ἰάκωβον ; ... Τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι δὲν ἐπώλησε τὸ χρυσοῦν δακτυλίδιον. Κατέθεσε τὸ ἀντίτιμόν του εἰς τὸ κιβώριον τῶν πτωχῶν, καὶ ἐκρέμασε τὸ δακτυλίδιον, ὡς ἀνάθημα εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πανηγύας, ὅπου μεταβαίνει συχνὰ ἵνα προσεύχεται ὑπὲρ τοῦ δυστυχικοῦ ἀδελφοῦ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Φραγκίσκου Κοππὲ)

Η ΜΝΗΣΤΕΙΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ

(Ἐκ τῶν παραρτήματων τοῦ «Κόσμου ἡμέρα τῇ ἡμέρα».)

Ἦδη, ὅτε διεξάγεται τόσῳ θερμῇ συζητήσεως ἐν τῇ «Ἀκροπόλει» περὶ γάμου, οἱ ἀναγνώσται αὐτῆς ἀκούσονται μετ' ἐνδιαφέροντος δύο σχετικὰς δίκας, ἀνεκδοκίμας ἐνταῦθα κατ' αὐτάς. Ἀλλὰ πρὶν ἢ περὶ αὐτῶν, ὀφείλω νὰ σημειώσω, πρὸς χάριν τῶν δυσκολουμένων νὰ νυμφευθῶν ἐν Ἑλλάδι, ὅτι ἔστιν εὐκολώτερον ὑπάρχει ἐν Ἀγγλίᾳ ἢ τὸ νυμφευθῆναι. Οὕτε λιξιερχικὰ ἐγγράφα, οὔτε ἐπίτευξις συνοικισίων, οὔτε ἀνάγκη ἱεροτελεστίας. Μία δὴλωσις μετὰ τῶν μαρτύρων εἰς τινὰ δημόσιον ὑπάλληλον καλούμενον Registrar, καὶ ὁ γάμος ἐγένετο. Αἱ Ἀγγλίδες ἀντιφέρονται πανταχοῦ ὡς ἄνδρες. Θὰ ἐξεπλήρσεται τις, ἀκούουσα ὅτι ἀλλοχοῦ ὀφείλει νὰ συνοικισθῇ ὑπὸ «καβαλιέρου» ἢ ὑπὸ τῆς μαμμῆς. Ἡ Ἀγγλίς, πηγαίνει εἰς τὰ καφενεῖα, εἰς τὰς συναυλίας, εἰς τὰ ἀναγνωστήρια, ἀναρριχᾶται εἰς τὰ λεωφορεία, εἰς τὰ τράμ, ἀπαρράλκτα, ὡς ὁ ἄνθρωπος. Μεταβαίνει π. χ. εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, ἵνα στείλῃ ἐπιστολὴν τινὰ. Ἐπανευρόμενη, ἀναγγέλλει εἰς τοὺς φίλους τῆς, ὅτι καθ' ὁδὸν ἤρραβωνίσθη. Οὐδεμίαν ἀντίρρησην δικαιοῦνται νὰ ἀντιτάξωσιν οἱ γονεῖς, ἀλλὰ ἡ κόρη τὸν νά μὴ εἶνε κατωτέρα τῶν 25 ἐτῶν. Ἡ Ἀγγλίς ἤθη ἐπιτρέπον τοιαύτην ἐλευθερίαν εἰς τὸ νεκρὸν ζεῖγος τῶν ἡραβωνισμένων, ὥστε ὁ νόμος ἐπιτρέπει εἰς τὸν ἑτερον ἐξ αὐτῶν νὰ ἀθετήσῃ τὸν ὑπόσχεσιν τοῦ γάμου, ἀνευ ἀμοιβαίας συγκατάθεσης. Ἐντεῦθεν λοιπὸν πηγαζοῦσιν αἱ περίφημοι ἀντιθέσεις, αἱ καλούμεναι Ereaches of promise, καθ' ἃς ἡ καταλειπθεῖσα μνηστὴ ζῆτει ἀποζημίωσιν. Ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ, πολλάκις μνηστὴρ καὶ μνηστὴ συμπαραβλήσαντες εἰς μεμονωμένα ρομαντικὰ μέρη. Ἡ πρώτη εἰς τὸν ἀγνώστου ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἀρκεῖ γαμβρός τις ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, ὅπως ἀπορριβθῇ ἀμέσως. Ὁ ἄλλος ὑποτίθεται, ὅτι ἔχει πόρον ζωῆς, δι' ἀμφοτέρους, ὅπως προσβῇ εἰς τὴν ἀνάστασιν. Διὰ τοῦτο μνηστεύεται, καθ' ἃς ὁ μνηστὴρ δὲν ἐγγράφει προσοδοφόρον, παρατείνονται ἐπὶ μακροῦ χρόνου, μέχρι οὗ τοιοῦτον εἰσέλθῃ. Εἶνε θύμωσιν ἀπὸ τῶν περιστάσεων, καθ' ἃς αἱ σχέσεις τῶν μνησθέντων, ὅσοι μόνον καὶ ἀν' εὐρεθῇ τὸ ζεῖγος, ὑπερβαίνει τὰ ἐσκαμμένα. Αἰτία τῶν σπανίων τούτων

περιστάσεων, εἶνε ἡ ἑτέρα τῶν δύο ἐπομένων δίκων, αἵτινες διεξήχθησαν κατ' αὐτάς.

Ἡ Ἰωάννα Οὐίλλιαμς ἦτο εὐεὶδῆς νεῆνις, κατοικοῦσα μετὰ τῶν γονέων τῆς ἐν τῇ λεωφόρῳ Βαρθολομαίου, ἀριθ. 40, καὶ ἐπρόριζτο τὸν βίον τῆς διδάσκουσα μουσικὴν καὶ ᾠδικήν. Πρὸ πενταετίας συννητήθη μετὰ τὸν Γεώργιον Φίλς, ράπτην, ἐν τινὶ χοροδιδασκαλείῳ, καὶ αἱ δύο τρυφεραὶ καρδίαι ἦσαν μέγροι τοῦ παρελθόντος δεκεμβρίου εἰς τὴν διαπαύσιν τῆς ἀμοιβαιότητος. Ὅτε συννητήθησαν—φεύ! οἶαι ἀναμνήσεις—ἐκείνη ἦτο 17 ἐκεῖνος 20. Καίτοι τόσῳ νέος, τῇ ἐπρότεινε γάμον, ἀλλ' ἐκείνη ἤρνηθη, μόνον δὲ πρὸ ἐνός ἔτους, ὅτε, ἐνῷ ἐκείνη ἔβαινε οὐκαδὲ, καθ' ὁδὸν ἐκεῖνος τῇ ἐπανελάβε ἐπίσημον πρότασιν γάμου, τῷ ἀπήντησεν ὅτι θὰ ἐξήτει τὴν γνώμην τῶν γονέων. Ὁ Γεώργιος ἐγένετο δεκτὸς—οἶα εὐδαίμονια—καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν παράθλασσιον, ἔγραψε βραδύτερον τῇ Ἰωάννᾳ ὅ εὐδαίμων θνητός. «Παρφιλλάτη Ἰωάννα μου. Λυποῦμαι πολὺ, διότι δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ σὰς γράψω τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα· ἀλλὰ γνωρίζεις ποθητὴ μου, τί ἄθλιος ἐπιστολογράφος εἶμαι καὶ θὰ μὲ συγχωρήσῃς. Ὁ κάλαμος δι' οὗ χαράττω αὐτάς τὰς γραμμὰς, δὲν ἔχει ἰδέαν τί περίφημος εἶνε. Ὁ καιρὸς εἶνε θαλακτώτατος ἐνταῦθα, ἀλλὰ δὲν διασκεδάζω καθόλου, διότι σὲ ἐπιζητῶ, ὥραία μου κόρη. Μετὰ θερμῶς ἔρωτος σὲ ἀσπάζομαι. Γεώργιος Χίλς.—Υ. Γ. Προσεχῶς θὰ σοῦ γράψω ἐκτενέστερον. Φαντάσθητι ὅτι τὴν παρούσαν γράφω ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς παραθλασσίας» (γέλωτες εἰς τοῦ ἀρχαγοῦ). Βραδύτερον—οἶμαι τῶν ἀνθρωπίνων—ὁ Γεώργιος ἔγραψεν ὡς ἑξῆς: «Ἀγαπητὴ μου Ἰωάννα. Σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσῃς (must apologize), διότι δὲν σοῦ ἀπήντησα εἰς τὴν τελευταίαν σου, ἀλλὰ σὲ βεβαίω, ἤμην τόσῳ ἀπητηχολημένος, διασκεδάζων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὥστε δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ σοῖ γράψω. Περίφημος ὁ καιρὸς τελευταίως, καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θὰ ἐξακολουθήσῃ τοιοῦτος ἐπὶ πολὺ. Ἐκλαμβάνω σήμερον τὸ πρωτὶ, ἀλλὰ τὰ νερὰ, καίτοι εὐχρηστικῶς μᾶλλον ψυχρά. Ὁ ἀγαπῶν σε Τζώρτζις». Ἡ Ἰωάννα ἐμμανισθεῖσα πρὸ τοῦ δικαστορίου, κατέθεσεν ὅτι ὁ γάμος εἶχε συμφωνηθῇ νὰ λάβῃ χάριν τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλίων τῆς, 31 δεκεμβρίου, ἀλλὰ τῇ παρεμυνθῇ τῆς ἡμέρας ταύτης, ἢ περὶ τῆς ἐμμανιστοῦ διὰ τινος φίλου, ὅτι ὁ Γεώργιος, μεταβάλλων πρόνοιαν κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἐννοεῖται ἄλλην. Ὁ Γεώργιος εἶχε δωρεῇ τῇ Ἰωάννᾳ βραδίον δακτυλίδιον. Τὰ κέρδη τοῦ ἦσαν 200 γράμματα κατὰ μῆνα, ἀλλ' ἐρωτηθεὶς ὡς πρὸς τὰ δακτυλίδια, ἐξήγησεν ὅτι δὲν τὰ εἶχεν εἰσέτι πληρώσει. Βεβαιώμενος ὑπὸ τοῦ συνηγόρου—Δέν εἶχες ὀρίσει ἡμέραν τῶν γάμων;—Ποῖον γάμον; (παταγώδεις γέλωτες).—Φαίνεται ὅτι ἐκλαμβάνεις τὸν γάμον διὰ ὑστερίας.—Πάντοτε ὑστερία τὸν ἐθεώρησα (περισσότεροι γέλωτες). Ὁ Γεώργιος κατεδικάσθη νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν Ἰωάνναν 1250 γράμματα.

Ῥητρίκα καὶ δεκανεὺς

Ἡ ἄλλη ὁμῶς δίκη εἶνε σοβαρωτέρα. Ἐδῶ ἐκείνη θαλασσιπλοῖα, ἐκεῖνος δεκανεὺς. Τὸ ὄνομα ἐκείνης Φανή Περρέτη, τὸ ὄνομα ἐκείνου Θωμᾶ Ρώτης. Ἡ Φανή ζητεῖ 12.000 φράγκων ἀποζημίωσιν. Ἐγνωρίσθησαν πέρυσιν τὸν Σεπτέμβριον, καὶ ὁ δεκανεὺς εἶχεν ἐλπίδας προαγωγῆς ταχείας. Τὸν παρελθόντα δεκέμβριον ἐγένετο ἡ πρότασις καὶ ἡ ἀποδογῇ. Αὐθιμέρον τὸ συμβόλαιον ἐπισφραγίζεται διὰ τοῦ φυσιολογικοῦ γάμου. Κατὰ τὸ σύνθησις, ἀνεγνώσθησαν ἐπὶ δικαστηρίου ἐκατοντάδες ἐπιστολῶν. Ἰδοῦ μία: Προσφιλεστάτη μου Φανή. Ἐντὺς ὀλίγου θὰ ἐκτελέσω τὴν ὑπόθεσίν μου, γλυκυτάτη μου. Χθὲς τὸ ἑσπέρας ἤμην μελαγχολικώτατος, διότι ἐβλεπον ὅλους τοὺς ἄλλους δεκανεὺς τοῦ τάγματος, μὲ τὰς μνηστῆρας, καὶ δι' ἐμὲ δὲν ἦτο ἐδῶ ἡ Φανή μου. Σήμερον εἴχρουν φασαρίαις εἰς τὸν στρατών. Μὴ τὰ ρωτᾷς, ἐνοικμασία δι' ἐπιθεωρήσεις καὶ τὰ λοιπὰ καὶ εἰμαι κατακουραγμένος. Ὁ συνταγματάρχης εἶπε ὅτι εἶνε τὸ τάγμα μας καθαρώτατον ὅλων. Χθὲς εἶδον ἐν τρομακτικῶν ὄνειρον. Εἶδον ὅτι κάποιος ἀνέβησε τὸ πλάσιον ἐκ τῆς φωτογραφίας σου, καὶ ἐπειτα μοὶ ἐφάνη ἡ φωτογραφία σου καθημαγμένη, καὶ φαντάζεσαι ψυχὴ μου, τὴν ἡσθάνθη ἰδὼν αὐτὸ τὸ ὄνειρον. Δὲν εἶχον τίποτε νὰ νὰ σοῦ γράψω, ἀλλὰ στέλλω πειράξιμα φιλιὰ εἰς τὴν μόνην καὶ μοναδικὴν λαχάνη μου ἑσάει καὶ διὰ παντός μέχρι θανάτου καὶ ἐν οὐρανοῖς. Θωμᾶς Ρώτης. Κατὰ τὴν ὁμῶς καὶ ἐπιστάται κατέστησαν ἥττον περιπαθεῖς, καὶ ἡ Φανή τῷ ὑπενθύμισε τὴν κρίσιμον θέσιν τῆς παροτρύνουσα αὐτὸν νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν τέλεσιν τῶν γάμων. Εἰς ἀπάντησιν τῇ ἐγραψε, ὅτι ἐλυπεῖτο πολὺ μὴ δύναμενος νὰ τὴν νυμφευθῇ καὶ οὕτως, ἐὰν τῇ ὑπεστέλλῃ γάμον, βεβαίως θὰ ἦτο μεθυμένος, ὅτε ἔδωκε τοιαύτην ὑπόσχεσιν. Ἡ Φανή, ἥς ἡ καλλονὴ ἐπέσπασε τὴν προσοχὴν τοῦ ἀρχαρχαίου καὶ τῶν ἐνόρκων, κατέσκηκεν ὅτι τὸ τέκνον ἐγεννήθη τῇ 19 αὐγούστου. Ὁ δὲ Θωμᾶς, βλέπων τὸ τέκνον, ἐξέφρασεν ἀπειρον ἀγαλλίασιν καὶ εἶπεν: «Αὐτὸν θὰ τὸν κάμω στρατιώτην». κατεδικάσθη ἐν τούτοις εἰς 10.000 φράγκων ἀποζημίωσιν. Ἀναχωρῶν τοῦ δικαστηρίου, ἔλεγε: Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος διὰ νὰ πάρω ὅπως τὰ χρήματά μου, εἰ μὴ νὰ τὴν νυμφευθῶ.

(Ἐκ τοῦ ἐν Λονδίῳ γραφεῖου τῆς „Ἀκροπόλεως“.)

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΙ ΓΑΜΟΙ

Καθ' ἣν ἐποχὴν σύμπαν τὸ Ἑλληνικὸν ἐρετίζει μετ' ἀγαλλίας τὸν ἐπικείμενον δεσμὸν μετὰ τοῦ λαοφιλήτου διαδόχου τοῦ Ἑθνικοῦ Θρόνου καὶ τοῦ ἐπεράστου θαλλοῦ τῆς κραταιότητος τῶν ἐπὶ γῆς μοναρχιῶν, ἐπιτραπήτω εἰς τὸν ἀναδιφῶντα τὰς Βυζαντινὰς δειλότητας ἡ ἀναγραφὴ γεγονότος, ὁπερ ἀπέμεινεν εἰσέτι ἀμνημόνευτον, ἀλλὰ κέκτηται οὐ μικρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα φι-

λοσοφούντας. Ἐστὶ δὲ τὸ ἐξῆς, ὅτι τὸ σχέδιον τῆς δι' ἐπιγαμίας ἐνώσεως τῆς δυτικῆς Αὐτοκρατορίας μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου ὑπῆρξεν τὸ πρῶτον ὄντορον τῆς Αὐτοκρατορίας ἐκείνης, μόλις ἰδρυθείσης καὶ ὑφίσταται ἤδη μετέωρον ἀπὸ χιλίων δλωνιῶν.

Καὶ πρὸ τοῦ ἔτους 800, καθ' ὃ Κάρλος ὁ Μέγας περιεβλήθη πομπωδῶς ἐν Ρώμῃ τὸ Αὐτοκρατορικὸν στέμμα, μνημονεύεται τοιαύτη ἀπόπειρα, καθ' ὅσον ὁ Αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ὁ Ε' ὁ ἐπικληθεὶς Κοπρώνυμος, ἤδη κατὰ τὸ 767 ἐξήκει παρὰ τοῦ τότε βασιλεύοντος τῶν Φραγκῶν Πιπίνου τοῦ βραχέως τὴν μονογενῆ αὐτοῦ θυγατέρα Ριζέλαν διὰ τὸν διάδοχον τοῦ θρόνου Λέοντα τὸν Δ'. Ὁ Πιπίνος ἡδέως ἤκουσε τὴν πρότασιν, καὶ ἀνταπερίστειλε πρέσβεις εἰς Βυζάντιον, ἀλλὰ συνέλθουσι ἐν Γεντελῷ συνελεύσεως τῶν Γαλλῶν μεριστῶν, ἐματαιώθη τὸ συνοικέσιον διὰ μηχανορραφίῶν τοῦ Πάπᾳ, ὅστις ἀνέμειξεν ἐπιτηδεύειν εἰς τὴν συζήτησιν τὴν περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐρίδα, ἐνυμφεῖθαι δὲ συνεπέλας τοῦ οὐ τοῦ Λέοντος περιθρύλλητον Εἰρήνην.

Κατὰ δὲ τὸ 781 ἡ Εἰρήνη, ἐπιδικώουσα τὴν πραγματοποίησιν τῆς αὐτῆς ἰδέας, ἐξήκει παρὰ τοῦ μεγάλου Κερόλου, διαδεχθέντος ἀπὸ τινος τὸν πατέρα, τὴν κόρην Ροτρούδην, καὶ κατὰ τοὺς Ἑλληνας Ἐρυθρῶν, ὡς νόμην διὰ τὸν υἱὸν αὐτῆς Κωνσταντῖνον τὸν ΣΤ'. Ἀπέστειλεν Εἰρήνη Κωνσταντῖνον Σακελλάριον καὶ Μάκαρον Πριμακέρην πρὸς Κάρλον Ρήγα τῶν Φραγκῶν, ὅπως τὴν αὐτοῦ θυγατέρα, Ἐρυθρῶ λεγομένην, νυμφεῖται τῷ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ, τῷ υἱῷ αὐτῆς. Λέγει ὁ Θωμᾶς Σ. 705. Ἐπειδὴ δὲ, ὁ μὲν Ἠγεμον-παις ἦν ἑνδεκαετής, ἡ δὲ νόμην ὀκταετής, ἤρθη αὕτη παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ ἀπεστάλη ὁ σφόδρος Ἑλλισσάκις, ὅπως διδάξῃ αὐτὴν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τὰ ἔθιμα τῆς περιλάμπρου Βυζαντινῆς αὐλῆς. Ἀλλὰ καὶ τὸ συνοικέσιον τοῦτο ἀργότερον ἐματαιώθη τῆς παλιμβούλου Εἰρήνης διὰ πλεονεξίας πρὸς τὸν Κάρλον, καὶ εἰς τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐπιβουλῆς πρὸς μεγαλὴν αὐτοῦ θλίβιν, ἀντὶ τῆς ποθητῆς μνηστῆς τὴν Ἀρμενίαν Μαρίαν.

Τὸ δὲ παραδοξότερον, παρελθόντων ὀλίγων αἰώνων ἐνταῦθα, αὐτὸς ὁ Κάρλος ἐπεζητήσῃ τὴν χεῖρα τῆς Εἰρήνης, ὅπως διὰ τοῦ μέσου τοῦ οὐ κατεστήσῃ παγκόσμιον τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ. Καὶ ἡ μὲν Αὐτοκράτειρα ἐφαίνετο πρόθυμος, ἀλλ' εὐτυχῶς διὰ τὰς μελλούσας τοῦ Ἑλληνισμοῦ τύχας, ἐματαιώθη τὸ συνοικέσιον τοῦτο ὑπὸ τοῦ πανισχυροῦ μεριστῆς Ἀετίου, ὅστις ἐπέζητει τὴν χεῖρα τῆς βασιλευσῆς διὰ τὸν ἴδιον ἀδελφόν, τὸν περικαλλὲς Λέοντα. Ὁ Θεοφάνης λέγει ρητῶς—«Ἐβῆσαν οἱ ἀποσταλέντες παρὰ Κερόλου Ἀποκρισιῶν καὶ τοῦ Πατριάρχου Λέοντος πρὸς τὴν Εἰρήνην, αἰτούμενοι συζήτησιν αὐτῇ τῷ Κερόλῳ πρὸς γάμον, καὶ ἐνῶπις τῶν ἑσπερίων, ἥτις ὑπήκουσεν ἂν, εἰ μὴ ἄν τις ἐκώλυσε, παραδυναστεύων καὶ τὸ κράτος εἰς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν σφετεριζόμενος. ν-Σ. 737. Ἐπικύρωσι δὲ τὴν ἀλλόκοτον εἰδησιν ὅτε Ζωναρᾶς καὶ ὁ Κεδρίνος.

Οὕτως τρίς ἐντός ὀλίγων ἐτῶν ἐμελετήθη ἐπιγάμια μεταξύ τῶν ἡμετέρων Ἀνάκτων καὶ τῆς Δυτικῆς Αὐτοκρατορίας, τὸ δὲ τότε μὴ τελεσφορήσαν ἡλθὼν εὐοίωνως πραγματοποιεῖται μετὰ μίαν ὄλην ἡμετέραν, ἐν μέσῳ τῆς κοινῆς ἀγαλλιᾶσεως καὶ τῶν συμπαθεστάτων ἐκδηλώσεων τῶν δύο ἐνδιαφερόμενων λαῶν, φυσικὸν ἐπομένως ὅτι, καθ' ἣν στιγμήν ἡδηγεῖ τὴν χαριτόβρυτον αὐτοῦ νόμφην πρὸς τὸν βασιλὸν Κωνσταντῖνον ὁ ΙΔ', ὁρᾷ ἡ Ἐθνικὴ συνείδησις ἐφιπταμένη καὶ συνευλογούσας τὰς σεπτὰς τῶν προπατόρων σκιάς.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΔΩΡΑ

ΑΝΑΞΑΡΕΤΗ

Ἐγνωρίζον ἐξ ἰδίας πείρας, ὡς φαίνεται, οἱ Θεοὶ ἡμετέροι, τὴν πᾶσιν ὁ σὺν τὴν ἀτυχίαν νὰ ἀποτύχῃ. Διὰ τοῦτο, συνεπάθουν μὲν πολὺ καὶ ὠκτείνοντες εὐαίσθητους καὶ ἀτυχεῖς ἐραστάς, ἐτιμῶν ὅμως σκληρῶς καὶ ἀπηνῶς τὰς δεικνυμένας ἡμῶν δεικνυμένους (διότι ἐνίοτε ἦσαν καὶ εὐειδεῖς ἀνίσταται οἱ ἐρώμενοι) ἀναλγήτους ἢ ἀναισθητοῦς. Ἐπειδὴ οὖν ὁρᾷς Θεῶν καθ' ὥραιον φανεισῶν ἡμῶν πρὸς τοὺς ἐραστάς των ὑπῆρχον πάμπαν. Ὡς ἐκ τούτου, ποῖα ποτὲ ὥραία θὰ ἐτόλμα νὰ ἐκτελέσῃς, ὅτι δέμενιν ἄφρατος ἀπὸ τῶν βελῶν τοῦ ἔρωτος, ἢ νὰ φανῇ σκληρὰ καὶ ἀνάλγητος ἀπέναντι τοῦ ἐραστοῦ της, ἀφοῦ ἐγνωρίζον ἐκ τῶν προφητῶν, ὅτι λέγουσα τοιοῦτον τι ἤθελεν ἐπισύρει ἐφ' ἑαυτῇ τὴν ὀργὴν τῆς Κύπριδος ἢ τοῦ Ἑρωτός καὶ ὡς συνέπειαν ταύτης, ἄμεσον τιμωρίαν της Ὁ ἔρωτος ἀναφέρει, ὅτι νεκρὸς τις φανείας ἀνάλλας καὶ ἄκαμπτος πρὸς τὰς ἐκείνης τοῦ ἐραστοῦ (ὅστις ἀπελπισθεὶς ἡτοκτόνησε), ὅτε μετὰ τῆς ἐπορεύθῃ εἰς τὴν κρήνην ἵνα λούσῃ τὴν χρυσοῦ ἀλάματος τοῦ Ἑρωτός τοῦ αὐθιγροῦ ἐξέλιπε. Βλέπετε, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσταί, ὅτι τότε ἀποβύσσας τῆς Κύπριδος υἱὸς ἐξεδίκει τοῦλάχιστον τὰ θυμὰτά του, ἐνῷ τῶρα... Παρόμοιον τι τῷ ἑαυτοῦ ἐπέθε καὶ ἡ ἡμετέρα Melle Ἀναξάρετη, ὅτι πρόκειται ἡμῖν ὁ λόγος. Παρθένωπι, ἡ ὥραία σύζυγος τοῦ βασιλέως τῆς ἐν τῷ Σαλαμῖνος Νικοκρέντος, τοῦ ἀπὸ Τεβέρου ἀποβύσσας, ἐγέννησε τὴν ὥραϊαν, τὴν πάγκαλλιστάν Ἀναξάρετην, καθὼς μὲν αὕτη καὶ αὐτὴς ὁ εὐθύτης σύζυγος της, διατείνεται, ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ, ὅστις ἡμέραν τινὰ ἀναδύς ἐκ τῆς θαλάσσης ὅπως μὲ ὥραϊαν πελειᾶσα (περιστρέφον δὴ τὴν) καὶ ἐκπατήσας αὐτὴν οὕτω συνευρέθη μετ' ἑαυτῇ παρὰ τὴν ὄχθον, καθὼς ὅμως αἱ καλλιπῆς ὑποστηρίζουσιν, ἡ καλὴ Παρθένωπι, ὅτι τὴν Ἀναξάρετην συνευρέθη ἴσα σιγὰ σιγὰ ἐκ τῆς θαλάσσης ὥραϊον ξένον, ὃν ὁ βασιλεὺς τοῦ πόλεως ἐτίμησε μετὰ τοῦ πλοῦ του εἰς τὰς ἐκείνης Κύπρου. Τοιοῦτον δὲ μᾶλλον ἐπερρώσθη

ἡ γνώμη αὕτη, καθ' ὅσον, μετὰ πολλὰς ἐρεῦνας ἐγένετο γνωστὸν, ὅτι ὁ ὥραϊος ξένος κατήγετο ἐκ τῆς Τρωάδος τῆς πατρίδος τοῦ Πάριδος. Ἴνα τις λάβῃ τὰς ἀρίστες πληροφορίας ἐν τοιαύτας περιστάσεσι, δεῖον νὰ ζητήσῃ τοιαύτας ἐξ ἐπισήμου πηγῆς, ἐπειδὴ ὅμως τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ Δημαρχείου τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος, ἐξ ὧν μόνον θὰ ἡδύνατό τις νὰ λάβῃ ἀσφαλεῖς πληροφορίες περὶ τῶν γεννητόρων τῆς Ἀναξάρετης, δὲν περιεσώθησαν μέχρις ἡμῶν, διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀποφεύγομεν νὰ ἐκφέρωμεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου οἰανδήποτε γνώμην, πιθανώτατα ἐσφαλμένην. Ἀρκεῖ νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι ἡ Ἀναξάρετη ἦτο βασιλικὴ καταγωγῆς καὶ ὥραϊα. Πρὸς τί τάχα νὰ ζητῶμεν πλεῖον; Ἀφίνοντες λοιπὸν εἰς ἄλλους τὴν δόξαν τοῦ εὐρεῖν τὸν πατέρα τῆς ὥραϊας μας, προβαίνομεν εἰς τὴν διήγησίν μας.

Δὲν εἶχον παρέλθει οὐδὲ δέκα πέντε ἔτη ἀφ' ἧς ἐποχῆς, τὸ πρῶτον ἡ Ἀναξάρετη εἶχεν ἰδεῖν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, καὶ ἡδὴ εἶχεν διαμορφωθῇ εἰς τελείαν γυναῖκα. Τότε, ὡς βλέπετε, ὅλα ἦσαν διάφορα τῶν νῦν. Τότε δέκα καὶ πέντε ἐτῶν αἱ κόραι ἦσαν ἡδὴ ἑτοιμοὶ διὰ τὸ νύμφα κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, ἐνῷ τῶρα εἰσοσσετὶς εἰς σχεῖν παιδία ἀκόμη. Τότε, ὅστις, ἤθελε νὰ λάβῃ ὥραϊαν, σύζυγον ἔδῃ νὰ κίετται καὶ βαρὺ βελάντιον. Ἦτο ἀκριβὴς πολὺ, βλέπετε αὕτη ἡ πρᾶξις. Τότε ἡ προκοθὴ ἦτο ἐπαγγελμα τῶν ὑποψηφίων νύμφων. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ κύριος Νικοκρέων, γνωρίζων ὅτι θὰ ἡδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ πολλὰ ἐδὲν διὰ τὴν ὥραϊαν θυγατέρα του, ἀπεποιεῖτο τοὺς παρυσιαζόμενους γαμβρούς, ἀναμένοντας κατάλληλον ευκαιρίαν ἵνα δυνηθῇ νὰ κερδοσκοπήσῃ ἐπ' αὐτῆς. Τέλος, ἡ κατάλληλος περίστασις καὶ τῆς θυγατρὸς του ν' ἀπαλλαγῇ, ἐκδίδων αὐτὴν εἰς γάμον, καὶ ὁ ἴδιος οὐχὶ ὀλίγον νὰ κερδίσῃ, ἐφθασεν. Ἀρκεοφῶν τις ἐκ Φοινίκης καταγόμενος, πλουσιώτατος μὲν, ἐξ οὐκ ἐὺ ηγε νέων ὁ μὲν, ὑπέσχετο νὰ παρᾶσχῃ ἐδὲν περισσότερα τῶν ἄλλων μνηστήρων. Ὁ Νικοκρέων ὅμως δὲν τὸν ἐδέχετο ὡς γαμβρόν, διότι ἦτο Φοινῖξ καὶ οὐχὶ Ἕλλην. Ἐὰν ὅμως ὁ φιλελληνισμὸς του (μνηθεὶς διὰ τὴν λέξιν σκανδαλισθῇ) ἢ ἕτερός τις λόγος ὑπῆρχε, δι' ὃν ἀπεποιεῖτο τὸν Ἀρκεοφῶντα, ἡμῖν μὲν οὐκ ἔστι γνωστὸν. Καθὼς ὅμως καὶ ἐν τῇ περιστάσει αὕτη δὲν εἰσέφυν τινὲς νὰ εἴπωσιν, ὁ signor Νικοκρέων ἐπέμεινε, μὴ δεχόμενος αὐτὸν ὡς γαμβρόν, διότι, γνωρίζων τὸν πρὸς τὴν Ἀναξάρετην ἔρωτά του, ἤλπιζεν ἀποποιούμενος νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ προσενέγκῃ πλεῖον.

Ὁ ἐρωτοληπτός ὅμως Φοινῖξ, βλέπων ὅτι ὁ πατήρ ἔμενεν ἄκαμπτος, ἀπεφάνισεν νὰ φθέρῃ τὴν παρθένον διὰ συνεργίαν τῆς τρεφῆς. Προκαλέσας λοιπὸν κατὰ μέρος τὴν τρεφῆν, ἤρξατο εὐθὺς διαπραγματεύσεις καὶ ἐπειδὴ ἡ μὲν τρεφὴ τρεφὴ δὲν ἦτο γυνὴ τόσῳ αὐστηρῶν ἀρχῶν, ὁ δὲ Ἀρκεοφῶν ἐνόει νὰ κἀλοπλερώσῃ τὸ μεσιτικόν, διὰ τοῦτο αὐτὰ καὶ ὑπάρχεις δὲν ἤρρασαν νὰ συνευρεθῶσι. Ὁ μὲν λοιπὸν Φοινῖξ ἔδωκε μικρὰς τιμὰς

προκαταβολὰς εἰς τὴν τροφὸν ἀπέναντι τῆς ὅλης ποσότητος, αὕτη δὲ ἐπελήφθη μετὰ ζήσεως τῆς υποθεσεως. Γνωρίζετε πόσον κατάλληλα εἶνε τὰ λ α δ ι κ α διὰ τοιαύτας ὑποθέσεις, διὰ τοῦτο θὰ ἐκπλαγῆτε πολὺ, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσταί, ἀκούοντες, ὅτι ἡ Ἀναξέρητι, ἀπὸ τῶν πρώτων ἀκροβολισμῶν τῆς τροφῆς, ἐννοήσασα τὰ τεκταινόμενα, ἔσπευσε νὰ εἰδαιοποιήσῃ διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, τοὺς γονεῖς τῆς. Μόλις λοιπὸν οἱ γονεῖς τῆς ὥραιας μας ἔμαθον τὸ γεγονός, ἐννοήσαντες, ὅτι, ἂν ἡ γραῖα ἤθελεν ἐπιτύχει τοῦ σκοποῦ τῆς, θὰ ὑφίσταντο σπουδαίαν χρηματικὴν ζημίαν, ὡρίσθησαν κατ' αὐτῆς τοσοῦτον, ὥστε συλλαβόντες αὐτὴν τῆς ἐκοψαν τὴν ἄκραν τῆς γλώσσης, τῆς ρινὸς καὶ τῶν δακτύλων καὶ εἴτα τὴν ἐξεδίωξαν. Ὁ ἄτυχῆς Ἀρχισφῶν, πληροφορηθεὶς καὶ τὴν νέαν ταύτην ἀποτυχίαν ἐπ' ἧς τὸ πρᾶγμα κατὰ κρῆμα καὶ ἡτύχη νέον. Οἱ δὲ συγγενεῖς του, κηδεύσαντες αὐτόν, ἔκαυσαν δημοσίως τὸ σῶμά του τὴν τρίτην ἡμέραν. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῇ κοινῇ θλίψει μόνῃ ἡ Ἀναξέρητι ἔμενεν ἀνάλγητος καὶ καταφρονητικῶς παρετήρει τὸ καίόμενον πῶμα τοῦ ταλαιπώρου ἑρστοῦ τῆς, ἐκίνησε τὴν ὀργὴν τῆς Ἀφροδίτης, ἥτις μισήσασα αὐτὴν τὴν μετεμόρφωσεν εἰς λίθον, ἔμεινε λίθος κρεμάμενος ἀπὸ τοῦ περαθύρου, εἰς ἣν δηλαδὴ θέσιν εὗρίθη τότε ἡ Ἀναξέρητι.

ΑΡΙΣΤΙΠΠΟΣ Δ. ΣΧΟΡΤΣΑΝΙΤΗΣ
φοιτητῆς τῆς νομικῆς

Η ΚΑΤΑΡΑ

— Διαβίταίς, τόπο κάνετε 'ς τὸ γέρο νὰ περάσῃ,
Εἶνε στραβὸς ὁ ἄμοιρος, τὸ φῶς του ἔχει χάσει...

Κι' ὅσοι 'ς τὴν στράτα περπατοῦν κυττάζουσι μὲ πόνο,
Τὸ γέρο ποῖ μινε ὁ πτωχὸς μὲ τὴ γρηὴ του μόνο.

Ἡ τύχη τοῦ σκοτάδι τῆς κατὰ μανυρὸ ἀπλόνει,
Καὶ μαῦρη βαουχειμωτιά μὲς' τὸ χωρὶ πλάκονει.
Καρεῖς διαβάτης δὲν γυρνᾷ 'ς τὸ δρόμο πλὴ τὸ βράδν,
Μέσα 'ς τὴν κρῶ σκοτεινιά, μὲς' τὸ βαθὺ σκοτάδι,
Καρεῖς, καρεῖς δὲν φαίνεται, κανένας δὲν περνάει,
Καὶ μόν' ὁ Γκιώνης τραγουδεῖ σὰν κἄτι νὰ μὴνᾷ
Τρῖζον τὰ ξύλα 'ς τὴ φωτιά κι' ἀνάβουν καὶ φουττόνουν,
Κι' ὁ μᾶρμα Μῆτρος κοίτεται μαζὶ μὲ τὴ γρηὴ του,
Τὰ παγωμένα πόδια του 'ς τὴν ἔσται ξεπαγόνουν,
Καὶ συλλογιέται ὁ ἄμοιρος τὰ δύστηνα παιδιὰ τ' οὐ.
Τῶρα τοῦ πέθανε μικρὸ καὶ τᾶλλο μὲς' τὴ γέννα,
Καὶ τὴ μεγάλη κόρη του τὴν κλέψανε παρθένα
Χωρὶς κανένα ὁ πτωχὸς ὁ γέρος τόσα χρόνια,
Ὅσο γερτεῖ ἀσπρίλουνε σὰν χιόνι τὰ μαλλιά του,
Ἀναστενάζει ὀλημερίς, ἀναστενάζει αἰῶντα,
Σὰν τοῦρχνονται συχνὰ 'ς τὸ νοῦ τὰ χρόνια τὰ παλιὰ του
Συμμένο τὸ κ' ὁ δὲ του κρατεῖ καὶ συγχρολαλεῖ.
Λόγια γλυκὰ παρηγοριᾶς ἡ Μῆτρινά του λέει.
Τρῖζον τὰ ξύλα 'ς τὴ φωτιά κι' ἀνάβουν καὶ φουττόνουν.
Βαρὸς χειμῶνας πλίκωσι, χρόνια κακὰ σιμῶνουν,
Τὸν βρήκανε τὰ γηρατειὰ τὸ δύστηνο μονάχο.

Καὶ τὸν χτυποῦν ἡ σφοδαὶς σὰν κύματα τὸν ἄλγος.
Τοῦ ἤπρηνε τ' ἀμπέλι του, τοῦ κλέψανε τὰ λάδι,
Τοῦ ἤπρηνε τὰ πρόβατα μαζὶ μὲ τὰ γελάδια.
Δὲν εἶχε ὁ ἄμοιρος παιδιὰ νὰ πᾶν νὰ βοσκήσῃ,
Δὲν ἔχε γυιὸ νὰ τὰ χαρῇ καὶ νὰ τοῦ τὰ χαρίσῃ.
Τὴν κόρη του τὴν ὁμορφὴν μὲ τὰ γραμμένα φρόνι,
Μὲ τὰ μαλλιά ποῦ πέφτανε 'ς τὴ πλάτη τῆς σὰν γυῖο.
Τὴν λιγερὴ τὴν κόρη του μὴ νύχτα τοῦ Ἀπρίλη,
Τὴν πλάνεψε ἕνας χωριανὸς μ' ἕνα φιλὶ 'ς τὰ χεῖρα.
Τί νᾶγινε; . . νᾶνε καλὶ; νὰ εἶν' ἀρρωστημένη;
Νᾶνε μεγάλῃ ρήγισσα; νὰ εἶν' ἀποθαμένη;
Καρεῖς δὲν ἔξερει, χάθηκε, 'ς τὸ κόσμον δὲν ἔφηνε,
Κι' ὁ γέρος ὁ πατέρας τῆς κοιτεῖται νὰ πεθάνῃ.
Ἡ τύχη διάβαινε γοργὰ . . .

Ἐκάνχαν τὰ ξύλα,

Κι' ὁ γέρος Μῆτρος ἔγειρε 'ς τὸ στρώμα νὰ πλαγιάσῃ
Τῆς Παγαριᾶς τὸ κόνισμα τὸ φώτιζε καντῆλα,
Κρυφὴ ἐλπίδα, μυστικὴ, σ' αὐτὴ ἔδω τὴν πλάσι.
Κοιμᾶται ὁ γέρος ἡσυχᾶ.

Ὁ οὐρανὸς βροντῇ,

Φυσᾷ βορριῶς ποῦ 'ς τὴ αὐλὴ τὰ δένδρα ξεριζώνει,
Ὁ Γκιώνης γεύγει, χάνεται, ἀπ' τὰ κλαδιὰ πέταει.
Κι' ὅρα τὴν ὥρα ἡ βροχὴ ἀπὸ μακρὰ σιμῶνει.
Ἀστρίφτει γύρω ὁλόγυρα 'ς τῆς τύχας τὸ σκοτάδι.
Τῆς ἐκκλησιᾶς τὸ σῆμαντρο χτυπάει ἀπ' τὸν αἶμα.
Δὲν εἶδαν οἱ χωριανοὶ τέτοιο παρ' ἄλλο βράδν,
Ἀστρίφτει καὶ φεγγιβολεῖ 'ς τὸ δρόμο σὰν τὰ πᾶν.
Πέφτει χαλάζι καὶ βροχὴ, τὸ παραθύρι τρέχει,
Τὰ κεραμίδια σιάτουνε καὶ ὁ βορριῶς σφυρίζει.
Ὁ μᾶρμα Μῆτρος ἔξυπνησε καὶ τὸ σταυρὸν τοῦ
Ἐνόμισε πῶς ἔφτανε ἡ ὥρα νὰ πεθάνῃ,
Χτυποῦν ἀπ' ἔξω . .

— Ἀνοίξε . . . γιὰ τὸ θεὸ, βοήθει!

Ἀκούσθηκε μία φωνὴ πνιγμένη μὲς' τὰ στῆθεα.

— Ἀνοίξτε σὲ μιὰ δύστην ποῦχει τὸ δρόμο χυμένον.

Ὁ γέρος ἐσηκώθηκε καὶ δίχως νὰ δευλῶσῃ
Ἐτριβήκε ὁλόσω καὶ ἀνοίξε τὴ θύρα.
Μὰ ἔαφρα τρέμει . . δὲν 'μπορεῖ νὰ σῇρῃ τὸ ποῦμα
Σπρώχνει τὴν πόρτα καὶ τὴν κλεῖ μὲ δὴλ τὴν ὥρα.

— Πατέρα μου, συγχώρα με, ἔγῳμαι ἡ κακοποιῶν.
Ἐγῳμαι: τὸ κορίτσι σου ποῦ σ' ἀγαπᾶω τόσο.

— Τέτοιο κορίτσι νὰ τὸ δῶ ποτὲ μου νὰ μὴ σῶσω.
Νὰ ἔχῃς τὴν κατὰρα μου, νᾶσαι καταραμένη,
Πρὸ τοῦ χαρίδῃ νὰ βρεθῇς 'ς τὸ δρόμο πεθιμμένη.
Ἀπὸ 'ψηλὰ νὰ γκρεμισθῇς καὶ χαμηλὰ νὰ πέσῃς.
Καὶ σάβανο γιὰ φόρεμα τοῦ γίμου νὰ φορέσῃς!

Τὸ λόγο δὲν ἀπόσωσε καὶ πέφτει ἀστροπολέει.
Καὶ τὸ κορίτσι ἔκαψε ποῦ σ' ἐλέκουνται παρτεῖ,
Μ' ἀπὸ τὴν λάμψι τὴν πολλὴν στραβώθηκε κι' ὁ γέρος.
Κι' ὅσοι διαβαίνουν ἀπ' αὐτὸ τὸ στοιχειοποιεῖται
Βλέπουνε πάντα μιὰ γρηὴ ποῦ τὸν κρατεῖ καὶ
Καὶ τοῦχο τοῦχο περπατεῖ καὶ 'ς τοὺς διαβάται.

— Διαβίταίς, τόπο κάνετε 'ς τὸ γέρο νὰ περάσῃ,
Εἶνε στραβὸς ὁ ἄμοιρος, τὸ φῶς του ἔχει χ' ἔχει.

Κι' ὅσοι 'ς τὴν στράτα περπατοῦν κυττάζουσι μὲ πόνο,
Τὸ γέρο ποῖ μινε ὁ πτωχὸς μὲ τὴ γρηὴ του μόνο.

ΣΤΕΦ Ι ΣΤΕΦ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΚΕΡΟΥΑΡ

(Υπό 'Ιουλίου Σανδῶ)

Ἐξ λεύγας μακρὰν τῆς Νάντης, πλησίον τοῦ Κλισὼν, ὑφύεται ἐν μέσῳ τῶν δασῶν, ὁ πύργος τῶν Κερουάρ, ἐν τῶν ποιητικωτέρων ἐρείπων ἄτινα καλύπτουσι τὴν γῆν τῆς Βρετάνης. Πυρποληθεῖσαι ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τῆς δημοκρατίας αἱ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου οἰκίαι, δὲν ἀνοικοδομήθησαν πλέον. Μόνος ὁ πύργος ἔμνευ, ὁμοιος πολεμιστῇ, ὅστις ἀφοῦ εἶδεν πεσόντας πέριξ αὐτοῦ τοὺς συστρατιώτας του παύει τὸν πόλεμον, ὡς περιμένον σοβαρῶς τὸν θάνατον. Ὁ πύργος οὗτος εἶνε ἀκατοίκητος, ἀλλὰ πρὸ ὀλίγων χρόνων διεδραματίσθη ἐκεῖ δράμα ἀπὸ τοῦ ἅμα καὶ συγκινητικόν.

Κατὰ τὸ 1815 ὁ κόμης δὲ Κερουάρ ἐπικηλθεν εἰς τὸν πύργον τῶν προγόνων του. Ἐπανῆλθε πτωχὸς εἰς τὸν κατρηρειπωμένον πύργον του, μὴ σκερθεὶς νὰ ζητήσῃ λόγον τοῦ αἵματος καὶ τῆς τύχης του. Ἐλυσμόνησεν αὐτὸν, ἐλυσμονήθη: Ἐκρέμασεν ἀνωθέν του τὴν ἀναδείξασαν αὐτὸν σπάθην, καὶ ἐπέδοθη ὅλος εἰς τὴν ἀνατροφήν τῆς θυγατρὸς του, μόνου καρποῦ τοῦ γάμου του. Ἡ κόμησσα δὲ Κερουάρ ἀπέθανε δίδουσα τὸ φῶς εἰς τὴν θυγατέρα της.

Ἡ Μαρία δὲ Κερουάρ ἀνετράφη καὶ ἀνεπτύχθη εἰς τὸν Φεουδαλικὸν τοῦτον πύργον, ὡς ἄνθος ἐν γοτεικῷ δοχείῳ. Ἡ παιδικὴ αὐτῆς ἡλικία ἐφαίδρυνε τὸ σκοτεινὸν φέγγαρον. Ἡ νεότης της τὸ ἐξωραΐζε διὰ χάριτος θείας. Δεκαεξάετις ἦτον ἡ χαρὰ καὶ ἡ ὑπηρεθάνεα τοῦ πατρὸς της. Ὁμιλοῦσιν ἔτι καὶ ἡνὺν περὶ αὐτῆς εἰς Κλισὼν, ὅπου ἐπορεύετο τὰς Κυριακάς καὶ τὰς ἑορτάς ὡς ἀκούῃ τὴν θεῖαν λειτουργίαν.

Ἦτο κόρη ὠραία, σοφὴ ἅμα καὶ φιλομεδίης. Εἶχε κληρονομήσει τὴν τρυφὴν καὶ εὐαίσθητον ψυχὴν τῆς μητρὸς της, καὶ τὸν ἱπποτικὸν καὶ ριψοκίνδυνον χαρακτῆρα τῶν προγόνων της. Ὁ πατὴρ της τὴν ἐλίκνιζε διηγούμενος αὐτῇ πολεμικὰ διηγήματα. Πᾶν ὅ,τι τὴν περιεκύκλου τῇ ἀνεμνήσκει τὸν ἡρωϊκὸν τῆς Βανδέας πόλεμον καὶ ὑπὸ τὸ καυστικὸν ἐκείνου ἔδαφος, ὑπὸ τὴν πλήρη ἡρωϊκῶν ἀναμνήσεων ἐκείνην ἀτμοσφαῖραν, ἡ φαντασία της φυσικῶς ὤφειλε ν' ἀνυψωθῇ προῶτως. Ἐνόμιζε τις βλέπων αὐτὴν ἐφιππον μὲ τὴν κόμην κυματίζουσαν ὡς τινὰ νέαν ἡρωίδα. Πλησίον τοῦ πατρὸς της τὴν ἐξελάβανον ὡς τὴν Ἀντιγόνην. Ὁ πατὴρ της ἦτον ὁ μόνος ἔρις τῆς βραχείας αὐτῆς ζωῆς. Τὸν ἤγαπα δι' ἀγάπης ὄχι συνήθους· ἡ καρδία της δὲν ἠνείκετο εἰς οὐδὲν ἄλλο αἶσθημα, καὶ ὅτε ὁ κύριος δὲ Γρανλιὲ ἐζήτησε, παρὰ τοῦ κόμητος δὲ Κερουάρ τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς του, ἡ Μαρία δὲν εἶχε σκεφθῇ ἀκόμη, ὅτι ὑπῆρχε καὶ ἄλλος ἔρις, ἄλλοι δισόμοι, ἐκτὸς ἐκείνων οἵτινες συνέδεον αὐτὴν μετὰ τοῦ πατρὸς της.

Ἐν τούτοις, ἡ ἐνωσις αὕτη ἦτο πρὸ πολλοῦ τὸ

ὄνειρον τῶν δύο οἰκογενειῶν. Ὁ κόμης Κερουάρ καὶ ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου Γρανλιὲ ὑπῆρξαν συστρατιῶται. Ἐπανελθόντες ἀμφοτέροι μετὰ εἰκοσαετίς κινδύνους ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ, εἰς τοὺς προγονικοὺς αὐτῶν πύργους, ἐγήρασαν ἀμφοτέροι μὲ τὴν γλυκεῖαν ἐλπίδα τοῦ νὰ ἐνώσωσι τὰ τέκνα των μίαν ἡμέρην.

Ὅταν ὁ Κύριος δὲ Γρανλιὲ ἠσθάνθη τὸν θάνατον προσεγγίζοντα, μόνην εὐχὴν καὶ ἐπιθυμίαν ἐξέφρασε πρὸς τὸν υἱὸν του νὰ νυμφευθῇ τὴν θυγατέρα τοῦ κόμητος Κερουάρ. Ἡ Μαρία ἦτο τότε δεκαετίς παιδίσκη. Κύριος τῆς περιουσίας καὶ τῆς τύχης του ὁ Κύριος Γρανλιὲ ἐταξίδευσεν ἐπανελθὼν μετὰ τινος ἔτη. Εἶχε καταστῆ ἀνὴρ μὲ ὕψος ψυχρὸν καὶ ἐπιφυλακτικόν, κομπὸς ἄλλως τε καὶ εὐγενοῦς συμπεριφορᾶς, ἀληθῆς ζέντλεμαν. Ἐπῆναι δὲ τὴν Μαρίαν· ἀλλ' οὐδὲν ἐν αὐτῷ ἐφάνερωσε τὴν ἐλαχίστην συγκίνησιν ἐκ τῆς χάριτος καὶ τῆς ὠραιότητός της. Ἐπῆναι καὶ τὸν πατέρα της· μὴ εἰπὼν δὲ οὐδὲν περὶ τοῦ περελθόντος, ἐφαίνεται ὡς ἐλυσμονήσας τὴν μεταξὺ τῶν δύο γερόντων ὑφισταμένην ὑπόσχεσιν. Αἱ σχέσεις των περιωρίζοντο μέχρι τῆς κανονισμένης ἐθιμοτυπίας.

Ἄλλ' ὠραῖαν τινὰ ἡμέραν, εἴτε ἐξ ἔρωτος, εἴτε ἐξ υἱικῆς στοργῆς, εἴτε διότι ἐνόμισεν ὅτι ὦρεϊλ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὰς τελευταίας θελήσεις τοῦ πατρὸς του, ὁ Γρανλιὲ ἐζήτησε τὴν χεῖρα τῆς Μαρίας. Ὁ κύριος Γρανλιὲ ἦτο νέος, εὐγενῆς τὴν καρδίαν καὶ τὴν μορφήν, πνευματώδης, κατέχων ὅλα τὰ ἐπικτητὰ προτερήματα τὰ δυνάμενα νὰ δειλάσωσι κόρην δεκαεξαετίδα. Ἐν τούτοις, ἡ Μαρία ἐτρόμαξε. Οὐδεμίαν εἶχε κλίσιν εἰς τὸν γάμον τοῦτον. Περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο τὰς ὑψηλὰς αὐτοῦ ἀρετάς, ἀλλὰ δὲν ἠσθάνετο τὸ ἐλάχιστον ἐρωτικὸν αἶσθημα πρὸς αὐτόν. Ἐπειτα ἦτο τὸσον νέα ἀκόμη!

Ἐξ ἄλλου μέρους καὶ ὁ κόμης Κερουάρ, καίτοι δγάμος οὗτος ἐπλήρω ὅλας τὰς εὐχὰς τῆς καρδίας του, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξοικειωθῇ μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι τὸσον ἀποτόμως θὰ ἐστερεῖτο τῆς μόνης τοῦ γάμου του χαρᾶς. Ἀπερραίσθη νὰ περιμένωσιν ἀκόμη ἐπὶ τινὰ ἔτη. Ἄλλ' οἱ λόγοι ἀντελλάχθησαν καὶ οἱ δύο νέοι ἐθεωροῦντο ἔκτοτε μεμνηστευμένοι. Αἱ σχέσεις αὐτῶν οὐδαμῶς ἠλλαζαν. Ὁ Κύριος Γρανλιὲ ἐπεσκέπτετο αὐτοὺς συνεχέστερον, ἀλλὰ δὲν ἐδείχθη τρυφερότερος ἢ ἐμιλητικώτερος, εἰς τὸ πᾶν ὥστε ἡ δεσποινὶς Κερουάρ μετὰ τινος ἐβδομάδας εἶχεν ὅλα λησμονήσει καὶ ὁ βίος της πρὸς στιγμὴν ταραχθεὶς, ἐπανελάβε τὴν συνήθη αὐτοῦ πορείαν. Ἰσως δὲν θὰ ἦτον ἀδύνατον ν' ἀνακαλύψῃ ὑπὸ τὴν σοβαρὰν ψυχρότητα τοῦ μενστήρος της τεκμήρια ἀλλοθιῶς καὶ βαθέας πάθους. Ἀλλὰ τί ἐγνώριζε περὶ πάθους ἡ θελκτικὴ καὶ ἀξιοπλάτρευτος αὕτη κόρη, καὶ τί ἠδύνατο ν' ἀνακαλύψῃ.

Ἡμέραν τινὰ ὅμως ἔσχεν ἀόριστον τινὰ ἀποκάλυψιν. Καθὼς ἐκάμπαζον ἐν τινι ἀτραπῇ τοῦ δάσους ὁ ἵππος δὲν ἐπέβαινεν ἡ δεσποινὶς Κερουάρ ἀφηνίασεν. Ὁ ποταμὸς ἦτο πλησίον καὶ ὁ κίνδυνος ἀφεικτος.

Ὁ κύριος δὲ Γρανλιὲ ἐρρίφθη κάτω τοῦ ἵππου του, καὶ μόλις ἔσχε κκυρὸν νὰ δεχθῇ εἰς τὰς ἀγκά-

λας του τὴν δεσποινίδα Κερουάρ. Ἦτο ὠχρότατος καὶ ἀσθμαίνων. Βλέπουσα δὲ αὐτὸν ἡ νέα κόρη ἐμειδίασε.

— Τι θὰ ἐκάνετε εἰάν ἤθελον φονευθῇ ;

— Ὁὐ ἐφονευόμην, ἀπήντητε ψυχρῶς.

Ἡ Μαρία διέμεινε τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἡμέρας σκεπτική καὶ ἀπασχολημένη. Ἀλλ' ἡ ἐντύπωσις αὐτῇ διελύθη ταχέως, καὶ ἡ σκληρὰ νεῦνις ἐγέλασε. Τόσον ἡ παθητικὴ ἀπάντησις τοῦ μνηστήρος τῆς ἀντέκειτο εἰς τὰς ἐπιφυλακτικὰς ἐξείς τοῦ κ. δὲ Γρανιέ.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε ἐνδιαφέρονται ὑποθέσεις ὠδήγησαν εἰς Νάντην τὴν ἀδελφὴν τοῦ κόμητος Κερουάρ. Ὁ κόμης οὐδέποτε ἐσυγχώρησεν εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ τὸν ἀνάρμοστον γάμον τῆς, καὶ πρὸ εἰκοσι τοῦλάχιστον χρόνων πᾶσα ἀδελφικὴ σχέσις δὲν ὑφίσταται μετὰξὺ των. Μετὰ τὸ ἔτος 1851 πλέον παρὰ ποτε ἀπώθησε πᾶσαν πρὸς τὸν γαμβρόν του κύριον Δι βι βιέ. Καὶ τοιαύτη ἦτον ὡς πρὸς τοῦτο ἡ ἀπαραιτήτος αὐτῇ στρυφνότης, ὥστε ἡ θυγάτηρ του δὲν ἀμφέβαλλεν ὅτε ἔσχε καὶ ἄλλην οἰκογένειαν, ἐκτός τοῦ παντρός τῆς. Ἡ κυρία Δι βι βιέ, καλὴ γυνὴ, ἄλλως τε, ὑπέφερε πολὺ ἐκ τῆς ἀκμαΐας αὐτῆς βρετανικῆς ὑπερφηφάνειας, ἀλλὰ σὺν τῇ χρόνῳ ἐπῆλθε καὶ ἡ ὑπομονή.

Ἀλλ' εἰς Νάντην, τόσῳ πλησίον τοῦ ἀδελφοῦ τούτου τόσον ἀγαπητοῦ ἄλλοτε, πλησίον τῆς κληρονομικῆς ἐκείνης κατοικίας ἐθα διήλθον τὴν παιδικὴν αὐτῶν ἡλικίαν, ἡσθάνθη τὴν καρδίαν αὐτῆς μαλακασομένην καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐπληρώθησαν δακρύων. Ὁ γενέθλιος ἀὴρ δύναται τὸ πᾶν. Διαφυλάττει πάντοτε τὸ ἄρωμα τῶν πρώτων ἐτῶν μας. Εἶναι ὁ δροσερός καὶ εὐχχος ἀὴρ τῆς αὐγῆς τοῦ βίου, καὶ εὐδαίς τὸν ἀναπνέει δίχως νὰ αἰσθανθῇ περίξ αὐτοῦ ἀποπτᾶσαν εἰκόνα, ἡ μελωδίαν τοῦ πρώτου νεανικοῦ ἔσρος.

Ὅπως δὴποτε ἡ κυρία Δωζιβιέ δὲν ἀπεφάσιζε ν' ἐνχωρήσῃ ἄνευ τελευταίας τινὸς ἀποπειρας συμφοιτώσεως. Ἡλιθίαν ἐκ τῆς ἐπιρροῆς τῶν τόπων ἐκείνων, ἐκ τῆς συγκινήσεως τῶν παιδικῶν ἀναμνήσεων, καὶ ἰδίως ἐκ τῆς πικρεμβάσεως τῆς ἀνεψίας τῆς ἀφ' ἐνὸς καὶ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀφ' ἐτέρου.

Οὕτως προέβλεπον νεκρὸς τις ὁδοιπόρος ἐνεφανίσθη πρὸ τῶν ἐπ' αὐτῶν τοῦ πύργου Κερουάρ. Προσῆλθε τῷ κόμητι μὲ ὕψος δειλὸν καὶ τρέμον, καὶ ἐπειδὴ ὁμοιάζε καταπληκτικῶς πρὸς τὴν μητέρα του ὅτε ἦτο νέα ἐτι, ὁ κόμης ἐταράχθη ἰδὼν αὐτόν.

(ἀκολουθεῖ)

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ STECCHETTI

(κατὰ τὸ Ἰταλικόν)

Ἦσαν σὰν τὴ σημερινὴ μιὰ νύχτα καὶ ἀγριεμένα
Ὁ ἄνθρωπος στήν πόρτα μου ἐβοήθουσε,
Ἐργά, ἄργα σὰν κλίματα πνιγμένα.
Ἦ ὄρα τοῦ μεσογ. χιτοῦ ἀπὸ μακρὰν χτυποῦσε.
Ἀπὸ τῆς ροιζαῖς σὺν ῥέμμα περισσῇ
Ἐβόδιζε καὶ ἐπέφτε ἡ βροχή... Ἄχ! καὶ ἐφηνες ἐσὺ

Γιὰ πάντα ἐφηνες καὶ ἐγὼ πεσμένος σὸδ κρεβάτι
Τὸ στρώμα μὲ τὰ δάκρυα μου τραβοῦσα.
Μὲ πρόσωπο σκυφτὸ, μὲ κλειστὸ μάτι
Τὰ στήθη μου ἐπνίγε ὁ λυγρὸς βαρεὺ καὶ δὲν θρηνηθεῖ.
Ἄχ! Μ' ἀπὸνιζα μ' ἀρνήθηκες πολλὰ
Κ' ἐφηνες καὶ δὲν μοῦδωκες χαίρετισμοῦ φιλή.

Δὲν σὲ ξανάειδα περὶ ποτὲ ἀπὸ τῆ νύχτα ἐκείνη,
Καὶ τίποτε δὲν ἔμαθα γιὰ σένα
Ἐπείσε ἴσως μὲ τὴν καὶ αἰσχυρὴν
Καὶ καρτερεῖς στήν πόρτα σου ποτὲ θάλλῃ πληρωμένα
Τὰ κλίμα σου γιὰ λίγο νὰ χαρῇ...
ἴσως τὸν κόσμον ἀφῆκες καὶ τώρα εἶσαι νεκρή.

ἴσως καὶ αὐτὸς ὁ λογισμὸς περὶ ὅτε μὲ πνίγει,
Τὰ περασμένα περὶ δὲν τὰ θυμάσαι
Σὲ χαράει θέλεις ἡ καρδία σου ἀνοίγει,
Σὲ γάμου κλίμα μ' ὄνειρα χυνοῦ καὶ ἄργα κοιμᾶσαι
Καὶ σκόρπεις καὶ φιλεῖς ἐντυχιμένα
Παιδιὰ τοῦ ἀπ' τὴν ἀγάπην μας δὲν εἶνε γυναικίνα.

Ἐλπίδες εἶχα σὶν καὶρὶ τοῦ κάθε πόνο γιάνει,
Ποῦ δλας μπορεῖ τῆς πίκρας μας νὰ σβῇ.
Ἄχ! ἔλεγα πῶς ἦσαν πθιμένα
Γιατὶ καθένας τοὺς νεκροὺς μπορεῖ νὰ λησμονήσῃ
Καὶ εἶπα στήν καρδίᾳ μου τὴ φωνή
Καὶ εἶπα "Ἄς τὴν ξεχάσωμε, σὶν δόλια μου ψυχὴ.

Τοῦ κόμου! Μέσα στήν καρδίᾳ λαθωματοῦ μὲ σφάζει,
Μὲ σφάζει καὶ δὲν ἔχει γιανειμὸ.
Σὶν πόνο μου καὶ σὶν θῖρὸν μαράζι
Ὅλο τὸν κόσμον μάχομαι, τὴν ἡλὶο βλαστημῶ
Καὶ τὴ ζωὴ, δλο καὶ μόνον γιανειμὸ
Γιατὶ δὲν ἔχω ἄλλη χαρμὴ ἐλπίδα. εἶσαι φονεγμένη.

Φονεγμένη καὶ, γιὰ πάντοτε! Ἀλλ' ἂν ποτὲ βοῇ
Βροχή σὰν τὸ ποτὲ μ' ἀπ' τῆς ροιζαῖς,
Κι' ὁ ἄνθρωπος μεσάνυχτα μου κρῖνι.
Ἀπὸ μακρὰν σὰν ν' ἀντιχρῶν πελπιθῶς φωναῖς,
Σηκώνομαι ἀπ' τὸ ἔρμιο προσκεῖλι
Κι' ἀκούω τῆς νύχτας τῆ β. ἡ καὶ τὴν ἀνερμολόγη.

Καὶ βλέπω μισοξέπρητος σὰν δειρὸ μποροῖ μόνον
Θολὰ, θολὰ τὰ κάσπερά σου κλίμα
Γιὰ μιὰ στιγμὴ σωματῆν στήν καρδίᾳ μου
Ἀκίνητος ὁ σάρκας ποῦ τρώγει ἀγάλη ἀγάλη
Ὅλη μου τὴ ζωὴ τὴν πικρὴν ἐμμένη...
Ὅπου θαρρεῖς εἶτι καὶ αὐτὸς ἀκομὴ σὲ προσμένει.

Μπορεῖ ὁ τοῦς νὰ λησμονῇ ψυχρὸς τὰ περασμένα
Μὰ τὸ κορμὶ ποτὲ δὲν τὰ ξεχνᾷ,
Πῶς ζοῦσά φιλιὰ μοῦχεῖς δομένα,
Πῶς κρυφὰ τοῦ ἔρωτος σὰν μαθαῖνα συχρὰ.
Νυχτελῆς ποῦ δὲν εἶδα ποτὲ γλυκειαῖς
Καὶ τόσας ὁμορφάδες σου καὶ χάρες μυστικάς.

Μὰ εὐθὺς ἀπὸ τὸ βῆθος μου ἐπνίξαι καὶ τὴν ἀλήθεια.
Σκληρὴ καὶ μαθρὴ ἀλήθεια βλέπω μόνο,
Σὰν φρενιασμένος μὲ γυνὰ τὰ στήθεα,
Μέσα σὶν σκότῃ τῆς νυκτὸς τὰ χέρια μου σηκώνω
Καὶ πέφτω μὲ σπασμούς σὶν ἔρμιο στρώμα
Καὶ μωβροῦται τὰ κλίματα καὶ πνίγονται σὶν ὄμα.

Ὅτε νὰ κλάψω δὲν μπορῶ Ὁ πλάστη ἀνθρώπου σὶ
Ἐὰν δὲν ἦσαι, ὅπου καὶ ὁ ἔρω, μῦθος.
Καταραμένος νᾶσαι
Ὅπου τὸ δάκρυ μοῦδλεις σὰν πέτρα μὲσ' σὶν στήθος.
Κι' ἀφοῦ μ' ἔχεις χωρίσει ἀπ' τὸ πλεῖρόν τῆς
Μ' ἀρνεῖσαι καὶ τὸ δάκρυ μου καὶ τὸ χαμόγελό τῆς.

Ἄχ! Ἄν ὁ Χάρος μ' ἄφηνε νὰ χύσω δάκρυ ἔνα
Καὶ μιὰ στιγμὴ νὰ σ' ἀπολάσω μόνον,
Ἄς πέφταρ ἡ κατὰ τῆς μου σ' ἐμένα
Ἄν τρομερῆς ἀπελπισθῶς δὲν ἀντηχῶσαν εἶναι
Σὶν σῶτι μόν καὶ κλίματα καὶ θρῆναι.
Γιὰ κτεῖναι ποῦ μονάχος του σκοτώθηκε καὶ σβῆται.

ANTONIOΣ Σ. ΜΑΤΕΣΙΣ